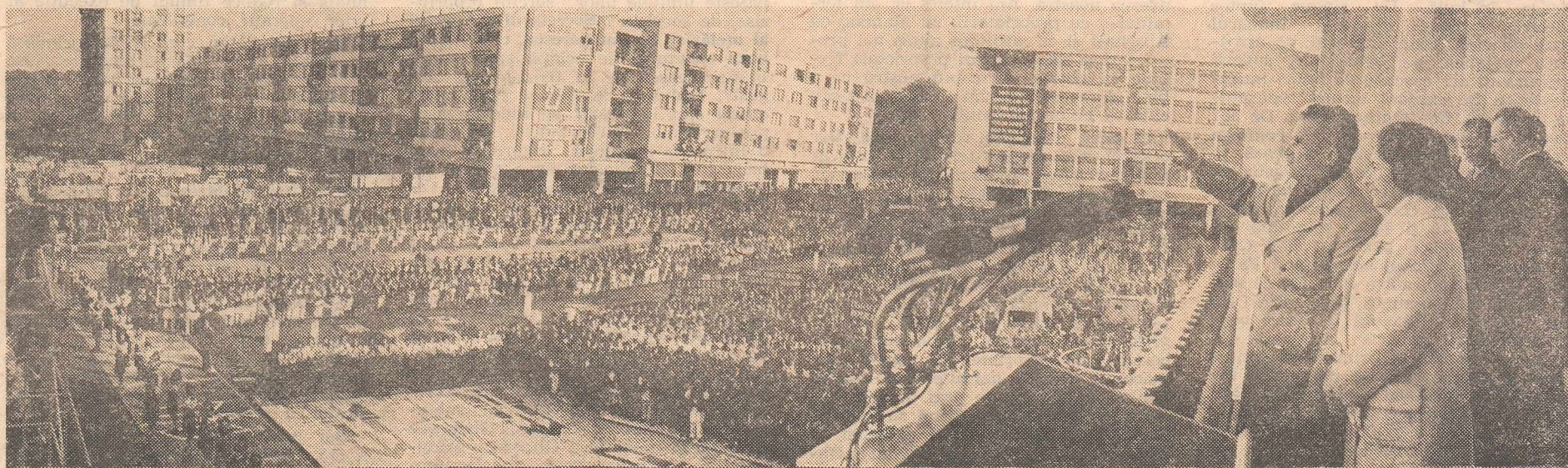

tot mai frumoasă, tot mai bogată"

Marea adunare populară din municipiul Suceava

cercetare, urbanism etc. — a prilejuit analiza aprofundată a unor probleme esențiale privind îndeplinirea obiectivelor planului cincinal, creșterea producției industriale și agricole, realizarea în ritm mai intens a investițiilor, sporirea eficienței economice, ridicarea continuă a gradului de civilizație materială și spirituală al celor ce muncesc.

„Am venit în câteva județe din Moldova pentru a vedea cum muncesc moldovenii — spunea secretarul general al partidului, la marea adunare populară din municipiul Suceava, ca un bilanț al întregii vizite adăugind: **Trebuie să spunem că avem impresii deosebit de plăcute; într-adevăr, Moldova noastră devine tot mai frumoasă, tot mai bogată, iar locuitorii ei tot mai îmbelșugați.** Firește, nu doar prin ceea ce s-a realizat deja, și cum am arătat s-a realizat enorm de mult, ci mai ci seamă prin ce se face acum, în acest cincinal, prin ceea ce urmează să se facă prin transpunerea neabătută în viață a hotărârilor Congresului al XI-lea. Apreciind eforturile oamenilor muncii din cele trei județe, secretarul general al partidului a indicat, să se acționeze cu și mai multă energie în direcția creșterii rapide a producției și productivității muncii, urgentării ritmului de lucru pe șantiere, gospodăririi cu eficiență superioară a tuturor resurselor materiale și umane. În fiecare din unitățile vizitate s-au formulat la fața locului îndemnuri și indicații concrete, pentru mai buna organizare a muncii, a proceselor de producție, pentru modernizarea structurilor de producție, a tehnologiilor, ridicarea calității produselor, pen-

tru reducerea consumurilor de materii prime și materiale, pregătirii cadrelor etc., cu alte cuvinte direcții și soluții a căror valoare trece dincolo de perimetrul unei întreprinderi sau al unui județ, avind valabilitate pentru întreaga economie și a căror idee dominantă este valorificarea mai intensă a potențialului productiv, pe baza afirmării tot mai plene în fiecare loc de muncă a spiritului creator, revoluționar, patriotic.

Analizele întreprinse au pus, în același timp, în evidență că în toate cele trei județe, oamenii muncii din industrie și agricultură, din toate domeniile, sînt în măsură să asigure îndeplinirea exemplară a prevederilor cincinalului, a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă. Convingere întemeiată pe faptele care atestă, aici, ca pretutindeni în România, unanimitatea unei alte convingeri: aceea că munca fără preget a tuturor este, cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, singurul izvor al ridicării continue a bunăstării întregului popor.

Prezent la Iași — străvechi centru de cultură și școală românească — în ziua de 15 septembrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a participat la festivitatea națională de inaugurare a noului an școlar și universitar. Participarea a intrat în tradiție și ea ilustrează locul și rolul pe care partidul, secretarul său general, societatea noastră le acordă școlii în vasta și complexa activitate de pregătire pentru muncă și viață a tinerei generații, de for-

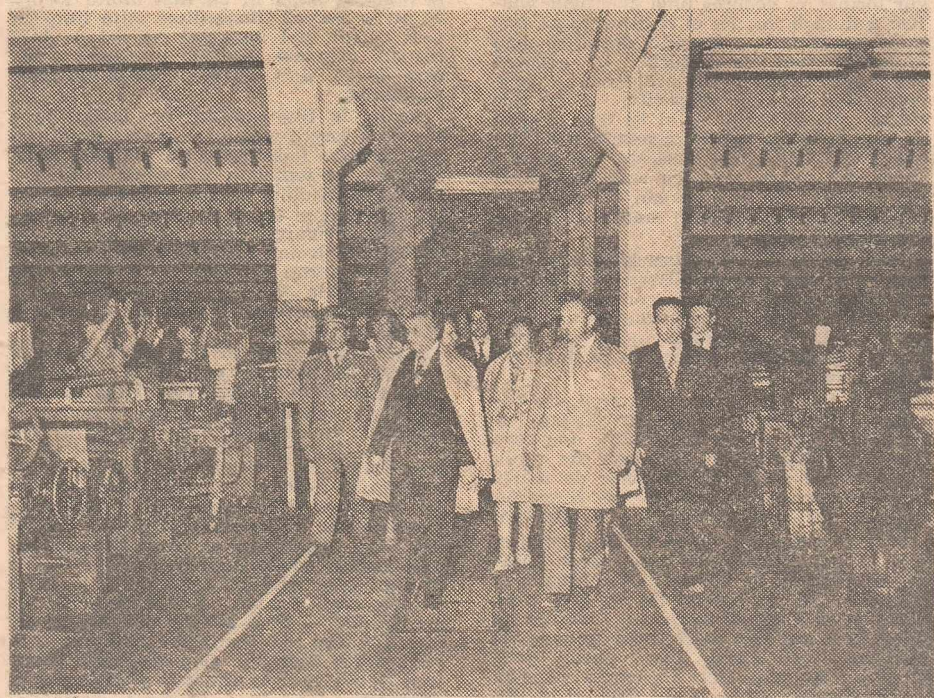
mare a omului nou, constructor al societății socialiste și comuniste în România. Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întâlnit cu acest prilej cu cadre didactice din învățământul liceal și superior, cu studenți și elevi, a vizitat instituții școlare și universitare, examinînd rezultatele obținute, căile de și mai susținută acțiune ce trebuie urmate pentru legarea tot mai strînsă a învățămîntului de producție și cercetare, de cerințele vieții, pentru ridicarea, pe o treaptă nouă, pe baza măsurilor adoptate de conducerea partidului privind perfecționarea școlii, a calității și eficienței procesului instructiv-educativ. În cuvîntarea rostită la marea adunare populară din municipiul Iași — un generos îndreptar pentru elevi și studenți, pentru slujitorii școlii, pentru întreaga activitate educativă — secretarul general al partidului a subliniat că noul an de învățămînt va însemna o etapă nouă, superioară în perfecționarea școlii românești, în traducerea în viață a hotărîrilor adoptate de Congresul al XI-lea. S-a indicat cu deosebită claritate și ceea ce se impune pentru aceasta: valorificarea din plin a cadrului creat, o sporită preocupare pentru folosirea superioară a bazei materiale de care dispun instituțiile școlare, pentru îmbunătățirea cursurilor și manualelor și ridicarea conținutului și calității învățămîntului, în pas cu cerințele progresului tehnic și științific actual. Sînt toate acestea îndrumări de mare valoare, pe care slujitorii școlii de toate gradele și tinerii aflați pe băncile lor, urmîndu-le cu neslăbită preo-

cupare, vor răspunde cu tot mai bune rezultate exigențelor pe care le pun în fața lor obiectivele actuale și de perspectivă ale fâuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Menționăm în finalul acestor succinte consemnări încă unul din momentele deosebit de semnificative ale acestei vizite de lucru în județe din nordul Moldovei. În străvechea cetate de scaun a Sucevei, acolo unde vibrează puternic aducerea aminte a gloriei străbune, secretarul general al partidului a dezvelit statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare — omagiu fierbinte memoriei marelui voievod și ctitor de civilizație. Monumentul, simbol al continuității de viață și luptă a poporului român — dezvelit în anul sărbătoririi centenarului independenței de stat a României — omagiază memoria și faptele tuturor înaintașilor care, cu demnitate și bărbăție, n-au pregetat nimic în lupta grea și îndelungată pentru independență, neatîrnare și civilizație românească, pentru propășirea țării și poporului român. Un monument care, de pe strămoșeștile plaiuri bucovinene leagă gloria istoriei de măreția prezentului, făcînd să răsune simbolic peste țară, cuvintele devenite legendă ce rostesc că „Moldova e a urmașilor voștri și a urmașilor urmașilor voștri, în veacul vecilor” ca un tulburător și permanent îndemn.

Adică: să facem Moldova tot mai frumoasă, tot mai bogată.

Moldova, ca țara întregă.

Textilistele din Botoșani i-au întâmpinat cu entuziasm, cu ovații, cu nespusă bucurie pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și pe tovarășa Elena Ceaușescu

În fața machetei se examinează amplasamentul viitoarelor obiective din zona industrială a Văii Sucevei

Ce înseamnă să pui umărul la greu

Cu câteva zile în urmă, duminică dimineață, sub ploaia mărunță și sub căderile repezi de frunze, în hala oțelăriei electrice de la Uzinele „23 August”, focurile ard cu vuiet de ocean în hula. Un singur cuptor electric e rece. Cuptorul numărul șase de cinci tone. Cățărați pe armătura metalică, pe balustrade, sudorii scapără în aer cascade de jeturi incandescente. Se execută tocmai reparațiile de uzură. Contracronometru. De ce? Pentru că timpul de reparații, conform calendarelor de breaslă, durează în mod obișnuit 72 de ore iar brigada de întreținere promite scurtarea termenului la 32 de ore. (Lucru ce se va întâmpla la orele 13 și 40 de minute!) Ce înseamnă această performanță? Cum se traduce în limbaj siderurgic? Patru șarje peste plan, adică 400 tone de oțel producție suplimentară. Ce resorturi intime determină această întrecere contracronometru, această devansare de termen, această comprimare în timp? „Vedeți dumneavoastră”, răspunde inginerul Ion Săftescu — încercând pentru noi, mai puțin familiarizați cu producția de oțel, o explicație savantă și prețioasă — unii oameni pornesc să escaladeze Everestul pur și simplu pentru că există. Pentru noi, Everestul e, într-un fel, chiar timpul. Îl escaladăm pe toți versanții posibili și imposibili. Înțeleg că prin escaladarea timpului se realizează economii și se ridică productivitatea muncii. Dar, de ce această ambiție? „Pentru că noi, prin muncă înțelegem efort concentrat și total, contribuție cu brațele și cu mintea la realizarea unor sarcini de plan pe care uneori ni le trasăm și singuri, pentru că nimeni nu știe mai bine decât noi cât poate produce un cuptor. Practic, ceea ce spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvântarea de vineri, 9 septembrie, că «a munci cât poți înseamnă a da tot ceea ce ești capabil, fizic și intelectual pentru societate, înseamnă a pune pe primul plan interesele generale», și noi, ca oțelari, vom face totdeauna astfel”.

Și ce înseamnă, de fapt, „a pune pe primul plan interesele generale”?

Înseamnă să vii în oțelărie într-o duminică de septembrie și să rămâi de dimineață până seara târziu, împreună cu cele două schimburi de foc continuu, deși ești în zi liberă, de odihnă. Fapt valabil pentru maistrul Ștefan Pirvan, șeful atelierului de oțelărie, și pentru Ștefan Sorescu, secretarul comitetului de partid din atelierul de oțelărie. Înseamnă să te încapăținezi să demonstrezi că un cuptor electric poate rezista fără reparații 220 de șarje deși, conform regulilor în vigoare, nu poate depăși 120! Prim-topitorul Anton Ni-

colae explică această performanță în felul următor: „Apoi, noi, care trăim de vreo 30 de ani prin muncă, în țara asta, am învățat un lucru sfânt: să nu ne batem joc de munca noastră și de averea noastră. Am înțeles că am terminat-o cu proprietarii, cu Malaxa, cu Auschit și cu alții, am ajuns noi proprietari și dacă sîntem proprietari trebuie să gîndim cu capul nostru ce e bine să facem și ce nu e bine, că n-are cine să gîndească pentru noi”.

O șarjă obișnuită costă imens. Dar o șarjă care conține feroaliale, cum ar fi ferowolfram, ferovanadiu, ferocrom, feromangan, ferossiliciu, nichel, cobalt etc. costă la nivel mondial valută forte. „Știm cu toții deja ce proporții au luat în lume prețurile la metalele neferoase și mai știm că se accentuează criza de metale scumpe. Există, după cum se vorbește, o limită de creștere și de exploatare în acest sens. Prin urmare, grija noastră pentru economisirea acestor materii prime are aspect farmaceutic. Nu ne permitem să risipim nici măcar un fir de praf de ferowolfram, de ferovanadiu. Cînd se împrăștie la turnarea în cuvă îl stringem cu palmele din nisip și din pămînt”. Dumitru Stanciu, prim-topitorul de la cuptorul cinci, este renumit nu numai pentru modul în care economisește materia primă ci și pentru numărul de șarje executate într-un schimb: 3! Performanță rară, care ascunde în ea pe unul din cuceritorii aceluși Everest secret pe care-l pomenea inginerul Ion

Săftescu și care se materializează în lupta cu secunde, minutele și orele de foc continuu.

Ce anume îi mobilizează pe acești oameni la o muncă însuflețită care depășește limitele unor sarcini propriuzise, de serviciu? Secretarul de partid al oțelăriei, Ștefan Sorescu, crede că la baza spiritului de echipă stă tradiția muncitorească de la Uzinele „23 August”, faptul că în fiecare lună muncitorii sînt informați pe indelete asupra sarcinilor întreprinderii, că există o întrecere socialistă riguroasă între brigăzi și beneficiază de o veche experiență a muncii în acord global, adică de experiența muncii prin toți, pentru toți! Din această atmosferă se nasc și ideile novatoare care reduc cheltuielile de producție, ridică productivitatea muncii și ușurează efortul fizic. În câteva luni s-a realizat, astfel, prin autoutilare, un dispozitiv de tip Greifen, pentru executarea gropilor de formare a pieselor mari ce se toarnă în sol, care înlocuiește cîteva muncitori și scurtează timpul de lucru. Autori, inginerul Ion Săftescu, subinginerul Ion Melinte, maistrul Gheorghe Dănescu și muncitorii Gheorghe Rădulescu și Alexandru Toma. În alte cîteva luni tot inginerul Ion Săftescu împreună cu un colectiv au pus în funcțiune o instalație inedită de ventilație la cuptoarele oțelăriei, eliminînd mare parte din instalațiile care trebuiau importate. Muncitorii Gheorghe Călugăru, Lucian Jibleanu, maistrul Ștefan

Botea și subinginerul Ion Melinte au pus la punct o ingenioasă instalație pneumatică de transportat materialele prafoase necesare turnătoriei la mari distanțe, care înlocuiește munca manuală și reduce timpul de execuție al unor operații complicate.

Nu întîmplător, cînd o întreprindere din țară vrea să toarne anumite piese din materiale pretențioase și în doza de laborator farmaceutic, își trimite mai întîi emisarii la oțelăria de la Uzinele „23 August”, știind că aici se află cei mai buni și mai curajoși oțelari în abordarea unor tehnologii. Aici se toarnă piese de la 100 de grame pînă la 25 de tone, într-o gamă de oțeluri care cuprind 30 de rețete specifice. Prin forța lucrurilor și prin tradiție, oțelarii din Uzinele „23 August” servesc interesul nostru general. Prin forța lucrurilor pentru că, în sine, alegerea unei astfel de meserii înseamnă o opțiune conștientă în serviciul societății; a produce oțel din care se fabrică locomotive, vagoane, nave, furnale și laminatoare cere o înaltă conștiință a muncii.

Dar cum se explică această permanentă rivnă de a escalada Everestul numit aici timp productiv și de a descoperi mereu și mereu noi soluții tehnologice pentru emanciparea siderurgiei românești, la nivel mondial? Șeful de secție-coordonator, de la turnăria de oțel, inginerul Gabriel Crușu, spune că e în firea lucrurilor această aspirație. „Nu ne putem declara satisfăcuți sau mulțumiți de ceea ce facem cîtă vreme rămîne mereu ceva de făcut. Am citit undeva că oamenii, în general, nu folosesc decît 10 la sută din capacitățile lor cerebrale și că singura posibilitate de a evolua — evoluția noastră ca specie fiind practic încheiată — este să încercăm să gîndim și cu restul creierului. Adică, treaba asta înseamnă că va trebui să ne punem capul mai mult la contribuție și să evoluăm nu numai ca oameni la întîmplare ci mai ales ca oameni ai muncii. Deci, cîtă vreme mai avem ațitea posibilități de a gîndi și regîndi procesele de producție pentru a le perfecționa în interesul societății, al vieții, nu ne putem declara mulțumiți de noi înșine. Fiecăruia dintre noi i se adresează îndemnul tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu atunci cînd spune că nu e cazul să ne lăsăm pradă mulțumirii de sine, pradă ideii că vor veni alții după noi ca să ducă la bun sfîrșit ceea ce am început, din moment ce avem toate condițiile și destule resurse să ne facem datoria pînă la capăt, cu dăruire și chiar cu sacrificiu”.

DUMA FABIAN ■

Om pînă la capăt

Atîta timp cît viețile noastre sînt irepetabile și inconfundabile, unica șansă pe care ne-o acordă materia veșnică de-a fi vii în lumină, aici și acum, N-ar fi o murdărie să ne irosim viața zadarnic? Să ne folosim de prilejul acestei vieți care ni s-a dat o singură dată în toată lumina doar pentru a ne înjosi demnitatea și frumusețea de oameni, doar pentru a ne murdări cinstea străbună cu egoism și falsitate, N-ar fi o umilire cumplită să ne folosim de unica noastră șansă doar pentru a duce o viață mai josnică decît viermii? Omul nu e un abuz al pămîntului, nu e un capriciu al stelelor, nici un joc al oceanelor întunecate, ci o datorie perpetuă a materiei veșnice față de sine. A fi om e o măreție irepetabilă, o datorie pe care o avem de la-nceputurile lumii și trebuie s-o împlinim acum. A fi om e o sarcină luminoasă și bună pe care cu riscul propriilor noastre vieți trebuie să o ducem la capăt.

ION ZUBAȘCU ■

A face propagandă, a fi propagandist...

(Urmare din pagina 1)

Sinceri fiind, nici drumul pînă la această practică n-a fost lipsit de sinuozități. Au existat oameni, chiar în perioada de după eliberare, care au crezut că metodele vechi mai puteau fi utilizate, mai ales din considerentul egoist al ușurării muncii și eforturilor lor, personale. Astfel, cu mirare observăm că pînă și un „roman” recent apărut, subminat, dealtfel, și de alte erori de logică politică, încearcă să ia apărarea unui personaj care, în perioada întovărășirilor, îl înșela pe săteni cu niște fotografii care-l reprezentau pe dumnealui, pitit într-un lan pipernicit de porumb, pentru ca recolta astfel „înălțată” prin falsificare să impresioneze pe „țărani” și să le determine o schimbare rapidă de atitudine. Justificarea unei astfel de „propagandă” era, pe atunci — pentru „eroul” respectiv — de tipul „scopul scuză mijloacele”, iar azi ea este plasată în seama „trecutului”. Așa era „epoca”, zice el, fără să țină cont cît de păgubitoare au fost, în acele cazuri, urmările unor asemenea practici.

În fapt, mai mult decît epoca, așa era „omul” care se preta la mijloace zise „propagandistice”, de inducere în eroare și nu de convingere, cum era necesar. Fiindcă, spre exemplu, toți cei ce au lucrat cu tovarășul Nicolae Ceaușescu — în perioada cînd era secretar al Comitetului regional de partid Oltenia — știu cît de vehementă a fost împotriva sa față de cei ce apelau la metode comune cu ale țărăniștilor, care făceau sătenilor promisiuni nefondate, numai pentru a-i atrage de partea lor. „Trebuie, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — după cum notează unul dintre activiștii de partid din anii 1947—1950 — să discutăm sincer, deschis, cinstit cu poporul, să nu ocolim problemele dificile. Numai așa fi vom

face pe oameni să acționeze într-un fel sau altul”.

Sînt, dealtfel, principii pe care le-am auzit de nenumărate ori, în anii din urmă, reafirmate de secretarul general al partidului care, la Plenara din noiembrie 1971, a și demascat acele practici vechi ca fiind netipice pentru partid și neadecvate muncii ideologice și de propagandă.

Recenta cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostită la Consfățuirea de lucru cu activiștii și cadrele din domeniul educației politice, al propagandei și ideologiei readuce în actualitatea meditației noastre termenul de propagandă, determinînd ridicarea pe un plan superior a înțelegerii și practicii cotidiene a acestei extrem de importante activități de partid.

Realist ca întotdeauna, secretarul general nu ezită să vorbească de existența unor lipsuri, cu toate succesele evidente pe care le-am obținut în anii de cînd, ca urmare a inițiativelor sale, am reușit să facem disjuncția între propagandă, așa cum o înțelegem noi, azi, și „propagandă” (între ghilimele). Ceea ce ne arată dînsul cu deosebire de această dată este că, pe lingă festivism sau generalitatea neinteresantă, se manifestă în chip cu totul păgubitor și tendința unor de a reduce întreaga activitate de propagandă la o așa-zisă muncă de explicație a hotărîrilor sau textelor documentelor de partid și de stat.

Desigur, explicarea este, în anumite situații, absolut necesară, face și ea parte din munca de propagandă, dar pritiocirea de vorbe — „explicarea de lucruri ce sînt deja elaborate și cunoscute”, cum se exprimă secretarul general al partidului — este specifică indoeșebii oamenilor care au o foarte slabă legătură cu viața, cu activitățile colectivelor de muncă. Dacă cercetezi cu oarecare amănunțire vezi că, în comparație cu frontul activ al celor care acționează în cunoștință de cauză pentru difuzarea în mase a unor idei și care urmăresc efectele acestei difuzări, adaptîndu-și continuu munca la pulsația vieții, „explicatorii” „în principiu”, cei înșurubați doar în sertarele lor

cu fraze ce se vor introduce sub formă de „pene” în diferite texte, fie pentru conferințe bune oriunde, fie chiar pentru articole de ziar — sînt total despărțiți de bătăliile reale ale procesului constructiv.

Nu, cel mai adesea, ei nu spun lucruri incorecte, principial. Atîta numai că, neurmîrînd un efect concret, nepornind de la probleme reale și neîncercînd să le rezolve, vorbele sau literale lor se nasc moarte. Grija tipică a acestor falși propagandisti este să se „acopere”, desigur formal, în vederea unei eventuale analize a muncii lor. Pe ei îi interesează mai puțin auditoriul — specific, de pildă, unei anumite case de cultură —, adevăratele unii subiect la problemele concrete ale locului respectiv, ei nu duc bătălii pentru ceva, — ei își trec în plan „teme”. În acele cazuri paguba rezultă din aceea că, dacă așful rugăște, poate, să-i „acopere” pe ei, sala (cu sute de locuri) sau articolul (în sute de mii de exemplare) îndeplinesc numai în mod aparent rolul difuzării ideilor.

Propagandă înseamnă azi bătălie pentru nou, contra vechiului. Dar pentru a putea fi realizată în bune condițiuni și cu eficiență efectivă, propagandă înseamnă cunoaștere a acestui nou, mai înseamnă și dragoste pentru el, pentru realizatorii lui.

Ca să te poți lupta pentru noul din comuna Bivolari-Iași, recent vizitată de secretarul general al partidului, nou care înseamnă planurile intensive de meri, sau sectorul sericicol — ambele de foarte mare randament — trebuie să fi trecut, evident, cel puțin o dată pe la Bivolari.

Numai aflîndu-te acolo, în fața pomilor, care au parcă mai multe fructe decît frunze, îți vine să te întrebi: Cîte asemenea plantații sînt în județ? De ce aici s-au făcut și la c.a.p.-ul vecin nu? De ce pe unele terenuri s-a mers după metode de plantare cu soiuri mai puțin productive? Și, mai ales, vei căuta răspuns la întrebarea: ce se poate face, și ce depinde de tine pentru ca aceste metode noi, foarte economice, să fie răspîndite?

Mai simplu zis, dacă înțelegem bine

cuvîntarea secretarului general al partidului — și credem că așa este — nu se poate face propagandă reală, efectivă, azi, indiferent ce funcție ai, fără să-ți iei tașca la spinare și să intri în plantații, să cercezezi sectoarele zootehnice, să te oprești la brigăzile de muncă de pe santiere, din fabrici, să asisti la ore în școli și facultăți, să discuți și, mai ales, să-i ascuți pe oameni. Să explici unde lucrurile sînt neclare și în măsura în care sînt neclare, dar, totodată, să duci experiența, gîndirea și practica bună în cît mai multe locuri, să nu te oprești din acțiune atîta timp cît n-ai reușit să-i convingi pe cei ce încă nu sînt convinși. Aceasta înseamnă a difuza idei, deci a face muncă de propagandist.

Acolo, la Bivolari-Iași, am asistat la o scenă cu totul revelatoare pentru gîndurile mai înainte formulate. La sectorul sericicol s-a prezentat în fața secretarului general al partidului un specialist care a arătat că trecerea la constituirea acestui sector este urmarea unei idei sugerate de tovarășul Nicolae Ceaușescu și anume de a crește viermi de mătase pe frunze de ricin, metoda fiind de două ori economică, obținîndu-se și mătase și semînțe pentru uleiuri.

Majoritatea celor de față am fost, cred, emoționați tocmai datorită faptului că erau martori la un fapt care, deși, în aparență particular (dezvoltarea sericiculturii), este, în realitate, caracteristic pentru stilul de lucru al secretarului general al partidului, de sprijinire asiduă, în toate sectoarele vieții economico-sociale, inclusiv în munca de propagandă și ideologică, a procesului difuzării și aplicării ideilor noi. Venise personal să constate cum capătă contur ideile lansate, cum se traduc în fapt cele propuse anterior, gata fiind — așa cum, practic, s-a și procedat cu acel prilej — la a adopta noi măsuri de impulsinare, de dezvoltare și progres în respectivul domeniu. O propagandă a noului — vie, activă, urmărită pînă la capăt, eficientă.

...Nu este acesta exemplul pe care — indiferent de profesiile noastre — trebuie să-l urmărim cu toții?

Spirit revoluționar, înaltă conștiință comunistă

„Mai mult decât am făcut-o până acum, trebuie să trăim și să muncim între oameni, pentru oameni”

— Tovarășe Constantin Dinu, în calitate de dumeavoastră de prim-secretar al Comitetului orașenesc de partid Rîmnicu Sărat, sinteți cel mai în măsură să ne spuneți ce s-a realizat și ce nu s-a realizat la Rîmnic în domeniul educației politice, al propagandei și ideologiei. Cu alte cuvinte, care erau realizările și, dacă e cazul, care erau poticnelile vineri, 9 septembrie, când, după cum știu întreaga națiune, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a rostit o cuvîntare de importanță istorică, constituind un document de înaltă înținută marxist-leninistă, cu o valoare teoretică și practică excepțională. Vă ascultăm.

— Bilanț și program în același timp, cuvîntarea secretarului general al partidului, o nouă și grăitoare dovadă a contribuției excepționale pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o aduce în accelerarea construcției noii orînduirii, în edificarea unei civilizații materiale și spirituale superioare pe pămîntul românesc, a constituit și va constitui în continuare obiectul unor analize temeinice din partea tuturor comunistilor, a oamenilor muncii din orașul nostru. Pe baza studiului cuvîntării s-au revizuit și îmbunătățit planurile de măsuri la nivelul organizațiilor de partid din toate întreprinderile Rîmnicului Sărat, oraș care, îmi permit să fac o paranteză, numără astăzi peste 30 000 de locuitori, din care 40 la sută angrenați într-o activitate productivă, față de numai 10 la sută, în urmă cu 7—8 ani. Ca să vă răspund la întrebare, voi menționa că, din punct de vedere al activității politico-educative, s-au realizat la noi multe lucruri bune, dar mai sînt tot atîtea de făcut. Într-un interval de timp relativ scurt, din 1968 și pînă astăzi, numărul membrilor de partid din oraș a crescut de peste 3 ori, ca o consecință firească a ridicării nivelului politico-ideologic al locuitorilor, al conștiinței lor. Din păcate, nu la toate capitolele ne putem mîndri cu împliniri, rămînd, cum spuneam, o sumedenie de lucruri de făcut.

— Anume ?

— Am să zăbovesc la calitatea propagandistilor, în număr de 140 la nivelul întregului oraș. Adesea, ei s-au limitat să se ocupe numai de aspecte generale, neglijînd problemele concrete ale activității politico-educative, ideologice, a legării strînse a propagandei de partid de sarcinile de zi cu zi, de felul în care toți membrii colectivității noastre trebuie să acționeze în conformitate cu realitățile din diferitele sectoare. Ba mai mult, unii dintre ei au dat dovadă de delăsare și de lipsă de interes. În lumina cuvîntării din 9 septembrie, la nivelul Comitetului orașenesc de partid Rîmnicu Sărat, s-a procedat la o revizuire atentă a listei de propagandiști, operație cu atît mai importantă cu cît ea a avut loc chiar în preajma deschiderii noului an de învățămînt ideologic de partid. 20 dintre vechii propagandiști au fost înlocuiți, fiind promovate elemente

mai tinere, cu studii corespunzătoare, oameni care s-au distins la locurile lor de muncă prin rezultate bune, prin entuziasm și seriozitate, comunisti care au înțeles, mai mult decât alții, să facă educație politică nu doar prin vorbe, ci prin exemplul personal.

— V-am ruga să dați cîteva exemple concrete.

— Lui Emil Bejan, președinte al cooperativei meșteșugărești „Arta populară”, sau lui Alexandru Mînzală, inginer la I.P.N.C., li s-a retras onoarea de propagandist, din cauza lipsei de activitate. În schimb, li s-a acordat încredere unor comunisti legați direct de procesul de producție, tineri ca Aurel Aldea, recent promovată, în urma unor rezultate constant bune, inginer șef la întreprinderea de garnituri de frînă și etanșare, lui Constantin Zamfira, maestru la fabrica „Partizanul” și altora. Așteptăm de la ei, sau, mai precis, cu sprijinul lor, să facem, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, din hotărîrile și documentele de partid, o călăuză pentru activitatea practică de zi cu zi, în așa fel încît acestea să nu constituie numai un obiect de studiu la învățămîntul de partid sau un prilej de dezbateri la diferitele consfățuiri, ci un mijloc de a lumina și lămurii oamenii, pentru a fi traduse în viață.

— Îmi permite să citez un fragment din cuvîntarea secretarului general al partidului, care spunea că „datorită slabei preocupări pentru educarea și formarea acestor cadre în acest spirit am avut și avem nu puține cazuri cînd unii adoptă atitudini boierești, de distanțare față de oameni. De multe ori muncitorii nu îndrăznesc să intre la director pentru a nu-l deranja, deși, în conformitate cu hotărîrile existente și cu practica, ușa directorului — ca să spun așa — trebuie să fie deschisă zi și noapte pentru muncitori, pentru personalul întreprinderii”. Se poate vorbi, tovarășe Constantin Dinu, de asemenea manifestări și la Rîmnicu Sărat ?

— Neîndoielnic, este vorba aici de un îndemn adresat nouă pentru o mai mare exigență în munca de cadre și în munca de educare a cadrelor, a căror activitate trebuie urmărită și îndrumată în permanență, nu doar sub aspect profesional, ci și al relațiilor cu oamenii. Ceea ce n-am făcut în cazul întreprinderii de țigărete, de exemplu, unde directorul Gheorghe Mitruț a uitat, se pare, că a fost cîndva, nu cu multă vreme în urmă, simplu maestru, adoptînd față de lucrătorii unității o atitudine distanțată, care nu acceptă nici o replică. Întreprinderea pe care o conduce depășește, de regulă, angajamentele luate, aducîndu-și o contribuție demnă de luat în seamă la realizarea producției globale industriale a orașului, depășind astăzi 2,2 miliarde de lei, ca urmare a investițiilor de care s-a bucurat și se bucură Rîmnicu Sărat din partea conducerii superioare de partid și de stat, precum și ca o consecință firească a hărniciei și seriozității rîmnicenilor, care au făcut din urbea lor, cîndva moartă și fără perspective, un oraș în plină ascensiune socialistă, știm toate acestea, dar acesta este numai un aspect al problemei. Îndeplinirea și depășirea planului n-au nimic a face cu atitudinea de atotștiutor, de desconsiderare a celorlalți, a directorului Mitruț, a cărui comportare ne-a dat mai demult de gîndit, dar pe care acum Comitetul orașenesc de partid și-a propus s-o analizeze în mod mai temeinic.

— Să trecem la altceva. Ce s-a întreprins și ce se întreprinde la Rîmnicu Sărat pentru o mai bună organizare a

și-a petrecut viața creînd neasemuite capodopere în morminte, fără convingerea că ele vor fi văzute cîndva.

Nivelul de civilizație al unui om — dar și al unei colectivități — poate fi simplu descifrat din atitudinea pe care o are față de muncă, după felul în care aceasta este apreciată și răspîlțită și tot printr-o asemenea prismă poate fi, cu certitudine, pronosticat viitorul.

„Cînd chemi la muncă, spuneai Iorga, să-ți vad sapa în mină”. Și este absolut normal ca numai cei cu „sapa în mină” — indiferent dacă aceștia scormonesc pămîntul, sau, cu rigla, eprubeta, stiloul ori calculatorul, ne descifrează chipul prezent sau viitor — să se bucure de roadele ei.

Așadar, am făcut tot ceea ce se putea face ? Oare sîntem în pas cu vremea ? Acestea ar fi întrebările care ar trebui să ne preocupe în primul rînd, pentru că ele sînt în măsură să stîrnească altele, de care depinde dezvoltarea și împlinirea noastră ca ființe ce nu vrem să facem umbră pămîntului, ci să creăm liber, așa cum ne dictează conștiința.

timpului liber al oamenilor muncii, în deosebi al tineretului ?

— Nu stăm foarte bine la acest capitol. La prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României” am înscris, la diversele faze, 70 de formații de artiști amatori, alcătuite pe principiu, de la care nu ne-am abătut niciodată, al cărui pe scenă numai a frunțașilor în producție. Față de 40 de formații existente cu 2-3 ani în urmă, s-a făcut, firește, un salt, îmbucurător mai ales prin aceea că a fost nu doar de ordin cantitativ, ci și calitativ. Din cei 6 000 de artiști amatori din oraș, aproape un sfert au pătuns în fazele superioare, corul muncitoresc de la fabrica „Partizanul”, 90 de bărbați îmbrăcați în salopete, impun juriiilor prin diversificarea repertoriului și măiestria interpretării. O puternică mișcare de artă amatoare există la întreprinderea de țigărete, ale cărei formații pot oricînd susține un program interesant, satisfăcînd toate gusturile. În rest, la capitolul realizării mai putem include deselexcursii organizate fie la nivel de oraș, fie la nivel de întreprindere, din acest punct de vedere distingîndu-se întreprinderea de confecții și cea de garnituri de frînă și etanșare. Nu mi se pare forțată legătura ce se poate face în cazul ultimei, dintre aceste acțiuni de viață a colectivului și faptul că, după un start mai greoi, întreprinderea a devenit una dintre unitățile economice de frunte ale județului, care și-a redimensionat angajamentele, dînd importante realizări peste plan.

— Tovarășe prim-secretar, unde se distrează tineretul din Rîmnic ? Ca să zicem așa, unde dansează el ? Cîte cluburi are orașul ?

— Rîmnicul deține o singură sală de spectacole, care găzduiește în mod curent cinematograful. Zilele acestea urmează să inaugurem un club al tineretului pe lângă întreprinderea de confecții, primul din oraș. Spre sfîrșitul anului vom da în folosință un cinematograful nou, în 1978, un al doilea, urmînd, firește, să lăsăm casa de cultură la dispoziția exclusivă a tineretului. Din decembrie, cînd vom deschide cinematograful cu 340 de locuri, vom da activității de organizare a timpului liber al tinerilor alte dimensiuni, remediînd o lipsă de care, cu toate condițiile obiective, ne facem astăzi vinovați.

— Cu dansul cum rămîne ?

— Și aici sîntem oarecum descoperiți, adică datorită față de tineri. Exceptînd ringurile deschise și diversele reuniuni organizate la sfîrșit de săptămîna în unele întreprinderi, la cantine, mai ales, tinerii noștri nu prea au unde dansa.

— Tovarășe prim-secretar, sinteți un om deosebit de activ, cu trup și suflet alături de interesele și doleanțele rîmnicenilor, lucru pe care l-am dedus asistînd alături de dumeavoastră la audiențele pe care le-ați acordat astăzi, cu începere de la 7 dimineața. Ați stat de vorbă cu exact 52 de persoane, întîmpinîndu-le, de la caz la caz, cu omenie și înțelegere. Chiar cu riscul de a vă supăra, vom întreba dacă așa se întîmplă și înainte de 9 septembrie ?

— E greu să vorbească o persoană despre propria-i activitate, dar țin să vă asigur că m-am străduiut ca legăturile mele cu cetățenii să fie mereu dintre cele mai strînse, numărul audiențelor de la Comitetul orașenesc de partid sau de la Primărie depășind, anual, cifra de 3 000, ceea ce vrea să spună că, de la 1 ianuarie la 31 decembrie, fiecare al zecelea rîmnicean a avut posibilitatea să stea de vorbă cu primarul într-un cadru organizat. Rîmnicul nefiind un oraș prea mare, acestor posibilități li s-au adăugat acelea ocazionate de deselexplasări în întreprinderi sau chiar de traversarea unei străzi. Oamenii te cunosc și, în plină stradă, te opresc și-ți cer un sfat sau un ajutor.

— Vorbiți de deplasări în întreprinderi. Care a fost ultima dintre ele ?

— Chiar astăzi am fost la întreprinderea de garnituri de frînă și etanșare, spre a constata personal ce măsuri s-au luat pentru preluarea din mers a schimburilor, în ideea organizării locurilor de muncă, a ritmicității aprovizionării și așa mai departe. Fac tot ceea ce îmi stă în putință și sînt conștient că în lumina exigențelor formulate de secretarul general al partidului trebuie să fac și mai mult pentru a fi cît mai aproape de oameni, pentru a petrece cît mai mult timp în mijlocul lor, fiindcă, așa cum menționa tovarășul Nicolae Ceaușescu, nici un activist de partid n-are dreptul să se închidă în birou și să creadă că-și poate consuma existența unde vrea. Nu, mai mult decât am făcut-o fiecare pînă acum trebuie să trăim și să muncim între oameni, pentru oameni.

TRAIAN IORDĂCHESCU ■

RUBRICA MEA

Nu, cabotinelui!

În sensul strict al cuvîntului, cabotinelul este un actor fără talent, dar care dă din coate și vrea să fie distribuit în rolurile mari. Între colegii de teatru, actori și actrițe, noțiunea capătă un sens subiectiv, iar acela sau aceea care se crede singurul sau singura cu autentică vocație îi consideră pe toți ceilalți cabotini. Să ascultăm însă opinia unui eminent regizor francez dintre cele două mari războaie, pe Firmin Gémier, vorbind tinerilor actori de la Théâtre Antoine, în calitate de director :

„Și mai ales, copiii mei, nu fiți cabotini.

Cabotîn, după cum știți, este actorul care nu acceptă decât rolurile în care apare sub o lumină frumoasă, cu toate avantajele lui fizice. Este acela care nu se gîndește decât să culegă aplauze pentru el însuși, care trage spuza pe turta lui, care dezechilibrează eforturile tovarășilor săi și care nimicește piesele, în loc să le joace.

Cabotinelul este dușmanul artei noastre.

Nu trebuie să năzuim decât a sluji operele cele frumoase și ideile generoase pe care le cuprind. Trebuie să lăsăm supuși, pe planul lor exact, rolurile ce ne-au fost date. Din devotament pentru idee, trebuie să acceptăm rolurile secundare și ingrate, în pană.

Copii, amintiți-vă cuvintele mele: aveți o misiune foarte înaltă, aceea de a călăuzi pe contemporanii voștri, dînd strălucire în fața lor capodoperelor din toate veacurile.

O asemenea sarcină este nepăcută, iar pentru a o duce la bun sfîrșit trebuie credință.”

Frumoase cuvinte, nu-i așa ?

Ele se potrivesc nu numai actorilor, ci tuturor muncitorilor, din toate ramurile de activitate, deoarece fiecare din acestea își are cabotini săi. Prin acest cuvînt înțeleg pe omul care nu numai că nu-și dă osteneala să realizeze tot ce ar putea, dacă ar vrea, dar aruncă praf în ochii tovarășilor săi de muncă prin vorbe mari și atitudini teatrale. Acesta este cabotinelul, după gesturile și vorbele lui late îl recunoaștem. Cabotinelul este prin excelență tipul automulțumit, priceput să obțină prin minim de efort maximul de avantaje, bun de gură, gălăgios, învățat să iasă din rînd și să se erijeze în factor de prim-plan, să se impună cu orice preț și să pătrundă pretutindeni, cu vorba veche, ciocociască :

— Știi tu cine sînt eu ? În locul meritului, tupeul. În locul muncii, aroganța.

Numitorul comun între cabotinelul propriu-zis, din culisele teatrelor, și cel ce proliferază în toate domeniile muncii și ale vieții publice, este ceea ce aș numi teatralitatea.

Cabotinelul este prin definiție teatral : pe cît de nesincer și de leneș, pe atît de emfatic și de infipt. Oriunde apare, el joacă rolul parazitului cinic, care trăiește și prosperă din munca celorlalți. Îl consider mai primejdios decât prototipul său din lumea teatrală, care culege numai ridicolul, nereușind niciodată să se substituie adevăratelor talente, pe cînd cabotinelul ca să zic așa extrateatral reușește adeseori să urce trepte nemeritate și să se facă ascultat, pentru că acoperă vocile tuturor.

Acolo unde munca primează, cabotinelul își desfășoară unicul talent de care dispune, pentru a i se sustrage, culegîndu-i însă roadele.

Fabulistul i-a găsit cartea de vizită : este musca la arat.

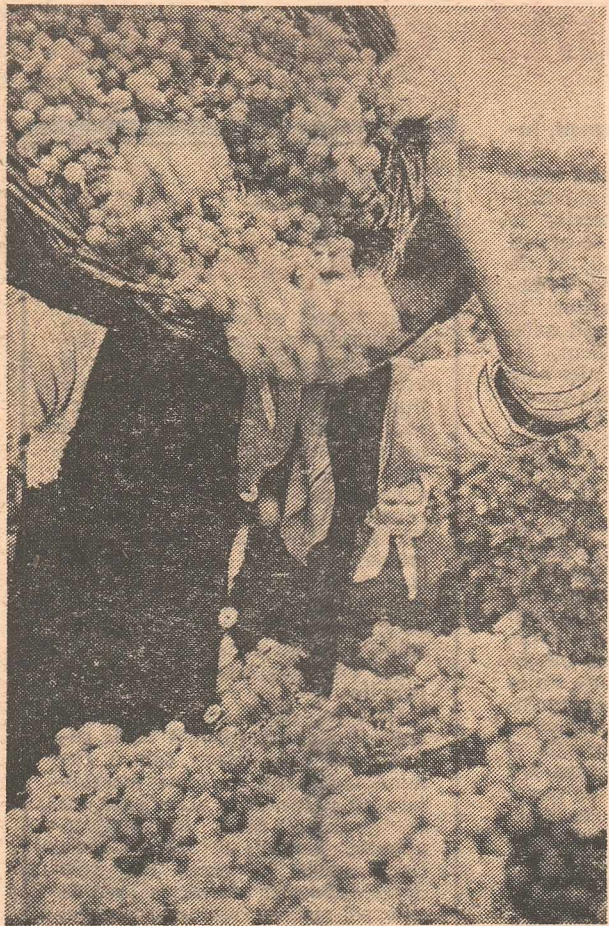
ȘERBAN CIOCULESCU ■

Despre muncă

(Urmare din pagina 1)

un mare scriitor — trăim atît cît muncim, că bucuria muncii — atunci cînd munca prestată este în consens cu aspirațiile tale, este liber aleasă — rămîne sentimentul cel mai împlinit, mai întreg. El face ridicole cuvintele sunătoare, bi-zuțul „muștelor la arat”, al „polivalentilor” care n-au descoperit că una este să recunoști importanța muncii și alta să o practici efectiv.

Așadar, muncim pentru că trăim, sau trăim pentru că muncim. Iar munca trebuie prestată cu dăruirea și modestia celor ce au clădit, să zicem, faimoasele biserică maramureșene și tot ceea ce constituie fundamentul pe care se clădește civilizația de azi. Sau, ca să utilizez o superbă comparație aparținînd iarăși unui scriitor — cu modestia și rezerva picturului egiptean de fresce, a marelui anonim care

PIETROASELE :

Zile și nopți, fără somn, în lungul drum al strugurilor către vin

După spusele primarului Alexandru Baciu, la Pietroasele, în județul Buzău, prima săptămână de campanie s-a încheiat cu recoltarea a șapte sute de tone de struguri, prompt transportate către Centrul de vinificare aflat la o aruncătură de băț de comună. Mai multe condiții obiective explică și scuză cifra de mai sus care, numai transcrisă pe hirtie, n-ar avea darul să-i mulțumească pe bunii gospodari din Pietroasele, asta vrând să însemne că, pe de o parte, o însemnată cantitate de forță de muncă s-a aflat angajată, în paralel, în stringerea porumbului și, pe de alta, că strugurii, mai ales cei din care urmează să se nască deliciosul Muscat, n-au ajuns încă la procentul de zahăr dorit.

Cum la Pietroasele și la Șarînga, acestea fiind cele două sate ale comunei, fiecare cu cooperativa lui de producție, vinele se numesc mereu altfel, după o geografie cunoscută amănunțit numai de localnici, ne-am deplasat la punctul botezat La Moară, urmărind la lucru echipa lui Veronică Paraschiv, una din cele mai redutabile din Ferma 1, echipă care a făcut, an de an, o realitate din angajamentul „în urma noastră nici un bob necules”. Privind la rivna cooperativelor, exersată din generație în generație pe podgoriile Pietroaselor, ne-a fost dat să aflăm că recolta acestei toamne va fi una dintre cele mai bogate, poate cea mai abundentă din ultimii cinci ani, dar că bazele ei n-au fost puse atât de dărnicia naturii, cât de munca și strădania oamenilor care au știut să depășească momentele dificile din primăvară, când excesul de umiditate a împiedicat săparea la timp a viei. Pină la urmă, tehnologia a fost respectată în ciuda marilor eforturi implicate, iar rezultatele responsabilității cooperativelor pot fi văzute — dacă nu chiar gustate — pe oricare din cele peste cinci sute de hectare ale Pietroaselor acoperite cu viță-de-vie ; struguri sănătoși, curați, neclupiți de mană. Dar nici în primăvară, când primarul Baciu crede că s-a hotărât soarta unei minunate recolte, n-au lipsit poticnelile, inginerul Constantin Preda, spre exemplu, fiind în mai multe rânduri criticat pentru rămineri în urmă în executarea unor lucrări de întreținere.

Cocotați pe capra unei căruțe încărcate cu două bene pline cu struguri, am parcurs apoi, împreună cu brigadierul Gheorghe Baciu, unul din primii oameni ai C.A.P.-ului din Pietroasele, mereu frunțos și mereu exemplar, precum și împreună cu calul Trifoi, drumul pină la Centrul de vinificare. Am găsit acolo exact patruzeci și patru de lucrători, antrenati într-un program de șaisprezece ore, neafășat, dar respectat cu strictețe, prin fermitatea și pilda personală a comunistului Ion Stoicescu, al cărui carnet de muncă are, după douăzeci și cinci de ani de producție, o singură rubrică, în care scrie întreprinderea de vie și vin Buzău.

Aici, benele din căruța noastră, una din cele câteva zeci antrenate în transportul, cit se poate de ritmic și fără timp morți, al strugurilor către vin, au fost preluate de o macara de plafon, iar continutul vărsat cu grijă în zdربی-rotor, sub privirile grijului ale muncitorului Ion Fasole, convins că are a face deopotrivă cu materia primă din care va ieși, peste puțin timp, renumita Tămioasă de Pietroasele sau tot atât de exact spus, cu o avuție națională, din care nu trebuie să se piardă nimic. Circuitul se completează cu linurile înălțate, cu presele pneumatice și, în sfârșit, cu cele continue, după care vinul, din care laboranta Elena Dodiu la tot timpul probe, ajunge în uriașe budane de sticlă. Spațiul de depozitare al centrului are o capacitate de câteva sute de vagoane, aflate în curs de umplere, prin respectarea integrală a Legii viei și vinului din 1971, ale cărei Norme tehnice de executare se găsesc, sub forma unei broșuri cu coperte verzui, în camera în care, pe un pat de campanie, Ion Stoicescu își petrece nopțile, fîrește, de campanie. Peste tot domnesc ordinea și disciplina, există toate condițiile ca un vin dintre cele mai curate, cunoscutele și solicitatele Tămioasă, Fetească sau Muscat de Pietroasele, să ajungă pină la consumatori.

La ora la care apare acest reportaj, la Pietroasele, campania, susținută de forțe redutabile, se află în perioada de vîrf.

VIDIU NEGOIȚĂ ■

Starea de necesitate a toamnei:

Din cimpii spre dealuri, spre podgorii, culesul acestui an solar continuă cu o intensitate neobișnuită. Mii, zeci de mii de oameni se află mobilizați de zile și nopți într-o campanie dinamică și plină de răspundere pentru recoltarea roadelor pămîntului în așa fel, încît să nu se risipească nici un bob, nici un gram, nici un ban. Intre acestea, un loc aparte ocupă campania de strîns din vii strugurii copti și neobișnuit de dulci ai acestei toamne, avuție națională prețioasă, tezaur inestimabil și de tradiție la români. Se dă o bătălie extraordinară contracronometru pentru a cîștiga timp în reacția decantării și prelucrării, pentru depozitarea și imbutelierea în condiții de înaltă responsabilitate, a vinurilor celebre românești. Specialiștii veghează zi și noapte la dozarea licoriilor și balsamurilor medaliate sau nemedaliate, pentru sporirea valențelor în vitamine ale tuturor soiurilor de vin, pentru menținerea esenței strugurilor fabuloși din acest an în buchetul clinchet al

TIRNAVE :

Pină în prima decadă a lunii octombrie, strugurii de pe Tirnave încă se coc

Din superba constelație a podgoriilor românești, și cînd spun podgorie mă refer mai ales la vin, nu pot lipsi, fără doar și poate, podgoriile de pe Tirnave, celebrele vinuri albe, aromate, sau albe, seci, vinuri care, în competițiile internaționale au cucerit, pină la ora actuală, 116 medalii, dintre care 91 de aur, 23 de argint și 2 de bronz, cifre care pot fi completate cu numeroase alte medalii obținute la concursurile republicane.

Nu mai că, în timp ce colegii mei s-au reîntors în redacție cu toba plină de imagini și amănunte de la marea ritual al culesului de vie, eu n-am avut altceva de făcut decît să încerc să pătrund în tainele vinurilor de pe Tirnave, avîndu-i ca interlocutori pe inginerii Simion Babes, directorul stațiunii de la Blaj, și pe Marin Toader, unul dintre inginerii care de peste 30 de ani trudesc la temelia sofetă a vinurilor din această zonă a țării.

De ce m-am limitat, ca să zic așa, numai la atît ? Pentru că în întreg Podișul Transilvaniei marea cules de struguri începe de-abia în prima decadă a lunii octombrie. De ce atît de tîrziu ? Particularitatea și calitatea vinurilor de pe Tirnave rezidă tocmai în această tîrzie maturizare a strugurilor, cu o molcomă și prelungită decantare a luminii și căldurii soarelui.

În timp ce strugurii din sudul țării se coc mult mai devreme, imaginând în retortele lor un ridicat conținut de zahăr, cei de pe Tirnave, datorită curenților reci provocați de ape, datorită ceturilor prin care razele soarelui parcă se filtrează, și datorită vecinătăților cu numeroase păduri, de unde vin permanente valori de răcoare se maturizează lent, drept pentru care aroma și gustul se stabilizează mai accentuat. Dincolo de aromă și gust, vinurile din Podișul Transilvaniei, provenite din soiurile de bază cum sînt Fetească regală, Muscat, Ottonel, Traminer roz, Sauvignon, Riesling italian, Pinot gris, Fetească albă, Neuburger, Furmint și Iordovan, au tocmai datorită acestei maturizări tîrzie o aciditate mult mai mare decît toate celelalte vinuri ale țării, și în consecință buchetul, suma totală a acestor calități, are o persistentă mai pronunțată, ușor de recunoscut și imposibil de imitat, ceea ce vrea să însemne, în ultimă instanță, particularitate și calitate.

Avem să notez, din partea celor doi interlocutori, trei principale direcții în care se desfășoară activitatea cercetătorilor și specialiștilor de la Blaj : menținerea purității soiurilor tradiționale, modernizarea viilor aflate în plină vigoare (se desființează unul dintre rînduri, astfel încît distanța între două rînduri să fie de cel puțin doi metri, necesari pentru introducerea mecanizării), sau plantarea de vii noi, tinere, cu material selecționat, și, în fine, ameliorarea soiurilor existente, ameliorare în rîndul căreia pot fi trecute cele trei brevete de invenție pentru clonii Traminer roz-60, Pinot gris-34 și Sauvignon-9, precum și clonii de portaltă Crăciunel 26, Crăciunel 71 și Crăciunel 4-SO4, tot invenții (de unde se poate vedea că și în materie de vie se pot face invenții !) dar care, deocamdată, nu au dosarele complete.

Se cuvine să adaug acestei sumare prezentări a viilor și vinurilor de pe Tirnave și faptul că stațiunea din Blaj posedă încă de anul trecut un modern și ultradotat combinat de vinificație, combinat care, cu două săptămîni înainte de marea asalt al culesului, își făcea ultimele resturări în ceea ce privește curățenia și buna funcționare a utilajelor.

N. VICTOR ■

OSTROV, MURFATLAR :

Ca întotdeauna, strugurii și vinurile dobrogene își mențin ridicată cota calității

Cu aproape treizeci de kilometri înainte de a ajunge la sediul I.A.S.-ului Ostrov din comuna cu același nume, renumitele vii din localitate te întîmpină bogate în rod, cîrchinii mari și grei îndoiind aracii. Aflăm de la Dumitru Delea, șeful compartimentului economic al întreprinderii agricole, că zilnic aproximativ patru mii de oameni, angajați ai I.A.S.-ului, elevi, studenți și militari, participă cu trageră de inimă și responsabil la culesul strugurilor din cele zece ferme ale întreprinderii. Astfel, la ora raidului nostru era deja culesă o cantitate de 6300 de tone de struguri existînd perspectiva de a se depăși sarcinile de plan. Este adevărat că în acest an, în care clima s-a arătat adeseori vitregă, nu vor fi atinse recordurile anului trecut, însă din punct de vedere calitativ producția acestei toamne este mult mai bună, soiurile de masă specifice locului, „Afuz-ali” și „Italia”, acumînd mai mult zahăr ca în toamna trecută. Lucrîndu-se zi-lumină, cu graficele de cules și prelucrări în termen, un merit în această privință revenind firește și beneficiarilor dintre care amin-

tim C.L.F. Berceni și întreprinderile gostat din București și Constanța, nu se pierde nici un bob și nu se depreciază nici cea mai mică cantitate din recoltă. Însă nu putem trece cu vederea că, timp de vreo trei zile după jumătatea lunii august, datorită faptului că C.F.R.-ul n-a pus la dispoziție vagoanele frigorifice necesare, aproximativ 150 de tone de struguri au stat în stoc, pierzînd astfel din calitate, iar I.A.S.-ul fiind păgubit cu sume de circa 80000 de lei. Dar după data de 20 august, ne menționăm Dumitru Delea, lucrurile merg foarte bine, ritmul zilnic de recoltat fiind de 700 de tone. O dovadă că lucrurile stau chiar așa o constituie și rezultatele foarte bune obținute de elevii Liceului Șantierului naval din Constanța pe care i-am găsit în pauza de prînz la complexul Lipița. Astfel elevii anilor I C și D ne-au mărturisit că abia așteptau să intre în după-amiaza aceea din nou printre araci ca să maiculească încă zece tone de struguri pină se inserază, adică exact cit au cules în dimineața acelei zile și să stabilească astfel un nou record : 20 de tone struguri recoltate pe zi.

De calitatea foarte bună a strugurilor dobrogene obținută în această toamnă avem să mai aflăm cite ceva și la Combinatul de vinificație al I.A.S.-Murfatlar, firmă care desigur nu mai necesită nici un fel de prezentare. Cele două linii automate de imbuteliere ale combinatului, unde se lucrează în două schimburi prelungite, umplu în fiecare oră cite trei mii de sticle. Ingerul Petre Ionescu, șeful combinatului, ne spune în acest sens că din punct de vedere calitativ producția pe 1977 este superioară celei din anul trecut, datorită acumulării de zahăr din struguri și că în cadrul selectării soiurilor se ține cont de aceste acumulări. „Sîntem organizați în această campanie, adaugă inginerul Petre Ionescu, astfel încît să prelucrăm zilnic între 600 și 700 tone de struguri, în regim de flux continuu, 24 din 24 de ore și duminică. De asemenea, sîntem preocupați în continuare de prezentarea vinului nostru (sticle cu un format specific, etichete, ambalare) precum și de învechirea vinului la sticle, livrînd anual din vinoteca noastră circa 150000 de sticle.”

Apropo de cele pomenite referitor la prezentarea producției Murfatlar îl rog pe șeful combinatului să ne spună cam care ar fi legătura între vinul vîndut în diferite orașe ale țării, inclusiv în Capitală, sub cunoscuta și apreciată firmă „Murfatlar”, dar imbuteliat, conform unei mențiuni pe etichetă, în cu totul altă parte, și producția obținută aici, dat fiind că totuși calitatea lor diferă destul de mult. „Nici una, afirmă inginerul Petre Ionescu. Adică se imbuteliază, așa cum ați menționat, în alte părți, sub firma noastră. Eufemistic vorbind, putem spune că este vorba de o „colaborare” între întreprinderile viei și vinurilor din diferite județe, colaborare păguboasă și pentru cumpărători, dar și pentru noi”. În contextul acestui răspuns credem că orice comentariu este de prisos.

RAZVAN BARBULESCU ■

MINIȘ, RECAȘ :

Omisuni regretabile pe lista concursurilor

Există podgorii și vii. Fie că vița-de-vie se cultivă pe terenuri frămîntate, cu pantă înclinată peste 25 la sută, ca în Miniș, fie că panta este mai dulce, așa cum o au dealurile Recașului, în ambele locuri strugurii sînt în anul acesta cu rod greu. Strugurii albaștri, vineți, verzi, violeți, galbeni, aurii, roșii, străvezii, negri, cu boabe carnoase, cu valori alimentare și terapeutice ridicate. Există o tradiție, ca să începem cu asta, care spune despre podgoriile Miniș și Recaș că ar avea cele mai grozave vinuri roșii și asta încă de pe timpul dacilor și al romanilor care cultivau vie în aceste locuri, și mai ales la Măcerea Inăului, podgorie aparținătoare acum Minișului.

În zilele de sîmbătă și duminică, zile cenușii și ploioase, am poposit în aceste renumite podgorii din vestul țării. Ingerul Alexandru Mihalca, directorul Stațiunii de cercetări viticole Miniș, a preferat să-mi vorbească despre cercetare și rezultatele ei, deși dinsul, ca persoană, cum spune, se ocupă de vinificație și mai puțin de subtile teorii. Efectul cel mai palpabil al „mărețului eveniment al toamnei” care este culesul viilor, ar fi, după părerea sa, strădania tuturor de a găsi cele mai potrivite soiuri, fapt ce se traduce în acest an prin obținerea unei recolte de 14000 kilograme struguri la hectar din cîmpul de Cadarcă-123, specific numai Minișului și Recașului, un biotip valoros, rod al muncii cercetătorilor din stațiune.

A fost omologat acum doi ani și se confirmă deja, este mai productiv, mai rezistent la putregaiuri, cu un conținut mai mare de zahăr, fiind și intens colorat înspre negru. Față de suprafața existentă va fi înmulțit și se va putea obține în fiecare an material săditor pentru 5 hectare de viță altoită. Au în curs de omologare clonul Miniș-1, cu o producție de 15-16 tone la hectar pentru vinuri albe de consum curent. Pină acum s-a cules cu o viteză de 40-50 tone pe zi, cei 240 de elevi de la Liceul agricol Miniș și cei 100 de muncitori făcîndu-și pe deplin datoria, 30 la sută din suprafață fiind deja recoltată și prelucrată, urmînd ca cel mai tîrziu în 8 octombrie culesul să fie terminat. Avem să aflăm și de ce nu dorește directorul Mihalca să vorbească despre vinificație, despre specialitatea în care deține titlul de doctor. Tehnologia de vinificație trebuie făcută în funcție de soi și de anul recoltării, după cele mai moderne metode, dar aici, la Miniș, și acum vinurile roșii se produc după metoda

CULESUL

vinurilor din pahare. De-a lungul ultimilor ani, de-a lungul ultimelor anotimpuri, respectind prevederile Legii viei și vinurilor, s-a desfășurat o campanie de anvergură, s-au depus eforturi deosebite, pentru folosirea celor mai potrivite soiuri de struguri în condițiile noastre de sol și de climă, pentru introducerea în îngrijirea și exploatarea culturilor de viță-de-vie a procedeelor moderne menite să transforme roadele dintr-o bogăție întâmplătoare, într-una organizată după ultimele telegrame ale științei, industrializată. Intreg acest ansamblu de acțiuni își arată rezultatele în aceste zile și nopți de muncă intensă, cu gândul la cei care au dreptul să se bucure de roadele podgoriilor noastre. Iată ce ne-a îndemnat să informăm în detaliu pe cititorii noștri despre această campanie extraordinară desfășurată pe traseele unor celebre podgorii românești.

clasică, în căzi de lemn. Este drept, se obține o calitate deosebită, dar metoda este migăloasă și cere mult lucru manual, cam 36-40 de ore de scufundări în cadă. Cea mai bună metodă este cea cu recipienți rotativi, recipienți pe care stațiunea îi are, dar nu funcționează, fiind întinziate investițiile. Un alt „of” este că vinul roșu de Cădarcă, deși rege al vinurilor roșii la Londra, în cițiva ani la rând, din 1862 încoace, și plin de medalii de aur în continuare, nu mai participă la concursuri, intrucit cei în drept au refuzat să achite plata taxei de participare la concursurile internaționale din acest an (!), o taxă reprezentând o sumă înfimă. Aceasta cu toate că numai în ultimii 20 de ani, din 78 de probe trimise la 28 de concursuri internaționale și 4 naționale Cădarcă a obținut 47 medalii de aur și 24 de argint la Montpellier, Ljubljana, Budapesta, Bratislava, Tbilisi, București etc.

La Recaș l-am găsit pe inginerul Ioan Roșca, directorul I.A.S.-Recaș, dar nu la vie, ci la sectorul zootehnic de care este îndrăgostit, sector cu care se mîndrește, el avînd ponderea cea mai mare din activitatea I.A.S.-ului, după care urmează sectorul viticol, dar asta deocamdată, pentru că suprafața cultivată cu vie pe rod este în continuă creștere. Se recoltează zilnic 150 de tone de struguri cu sprijinul celor 300 de studenți timișoreni, nu agronomi, ci economiști, al celor 100 de elevi și 400 de muncitori. Pînă acum s-a recoltat mai mult de jumătate din producția anului în curs, iar dacă se îndreaptă vremea, în 10 zile lucrătoare culesul se încheie cu o depășire la producția planificată de 2 000 kilograme la hectar, în total două trenuri a câte 40 de vagoane fiecare. Ca și la Miniș, aici la Recaș nu există nici o stație de îmbuteliere, vinul fiind supus acestei penultime operații doar la Ștefănești și Valea Călugărească cu ale căror etichete, ca să zicem așa, se mai și întimplă să se amestece. Deși medaliați, la rîndul lor, cu numeroase trofee de aur și argint, cei din Recaș n-au mai participat la concursuri de cinci ani. Inginerul Gheorghe Georgescu, șeful fermei de vinificație, este de părere că situația asta influențează negativ calitatea vinurilor. Se lasă impresia că nu se acordă o importanță cuvenită tuturor podgoriilor din țară, mai ales celor care nu sînt aproape de București.

ION PREDOȘANU

ODOBEȘTI :

Aici pămîntul e un arbore de strugure!

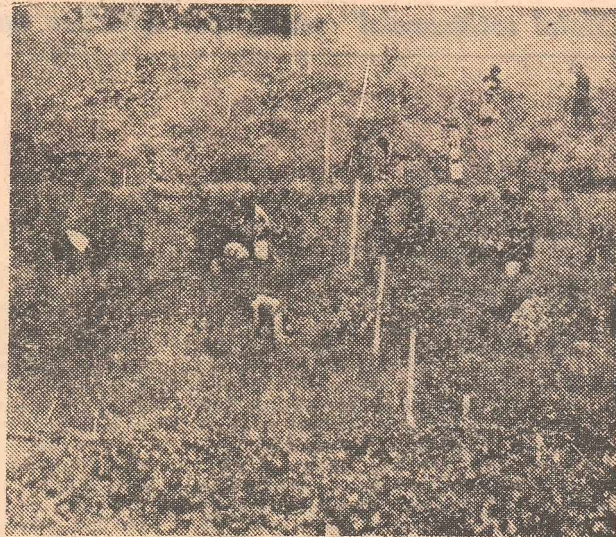
Vilele nu-și mai încap rodul. Pe toate drumurile aleargă mașini, tractoare cu remorci, căruțe încărcate cu struguri, pe coșurile cărora rid cocoțați copii cu obrajii minjiți de must. Oamenii împing ziua pînă spre miezul nopții și în puținele ore de somn visează toți struguri. Inginerul Alex. Buleu, directorul I.A.S.-ului Odobești, se uită pe cer și zice: „Pînă acum, timpul a ținut cu noi; norii ăia mă cam îngrijorează”. Recolta de struguri, bună în toamna asta, trebuie strînsă repede. În cîmp, la cele 21 de centre de vinificație sînt masate forțe puternice: 2 000 muncitori sezonieri, 2 620 elevi, 600 studenți de la Facultatea de medicină București, citeva sute de soldați. Directorul are grija culesului, dar și a oamenilor: unde să mînce, să doarmă? Au fost amenajate dormitoare, cantine, săli de mese. Cea mai mare sală de mese rămîne însă tot cîmpul.

Traversăm un masiv de 25 hectare cu vie pentru struguri de masă. Inginera Dorina Ioan, șefa fermei nr.

11, speră la o producție de 16 000 kilograme la hectar. Viticultoare din tată în fiu, născută în Odobești, școlită în Capitală, a revenit „la butuc”, cum îi place să spună. Se oprește la o tulpină de viță, o desfrunzește, să se vadă strugurii, și se minunează. „Am modernizat-o, zice, am schimbat sistemul de susținere cu șpalieri din beton, am ridicat tulpina butucului la 75 cm. Cred că și aceste lucrări au contribuit la ridicarea producției”. Parcelele acestea, cu 16 000 kilograme la hectar, au fost lucrate de echipa lui Miron Stăicu. Altele, la fel de bune, de oamenii din echipele conduse de Dumitru Ciobanu și Dumitru Costin. Dintre cei mai buni, se detașează totuși mecanizatorul Ion Leica, 26 ani, și muncitorul Nica Acristi. Ei fac din meserie o virtute, sînt oamenii pe care îi pretinde nivelul la care se face viticultură azi la Odobești. Strugurii se recoltează pe soiuri, se sortează în lăzi și imediat se livrează: 10 tone pe zi, la intern și export. Beneficiarul extern, aflăm, încîntat de calitatea strugurilor, s-a grăbit să transmită felicitările sale producătorilor români.

Stația de vinificație a I.A.S.-ului Odobești e o uzină: contabilul șef, economistul Nicolae Ioniță, ne spune că are planificat să vinifice 15 000 tone struguri. Un Milcov de vin, sorbit dintr-o privire! Soiuri: galbena de Odobești — de două ori consecutiv cîștigătoare a cupei juriului de la Montpellier (Franța) — aligote, fetească regală, cabernet sauvignon, kadarka lui Teodoreanu, fetească albă, riesling italian, muscat oțonel, alte soiuri care au adus întreprinderii 148 de medalii, din care 34 de aur, și de două ori Ordinul Muncii clasa a II-a. Tradiție! Inginera Ecaterina Dragu, șefa stației de vinificație, ne spune, lucrul constată și de noi, că toate lucrările — culesul, transportul, prelucrarea strugurilor — sînt sincronizate. Strugurii se transportă repede, ajung la prelucrare în cel mult două ore, în loc de patru. Se depun eforturi să nu se zdrobească boabele, să nu oxideze în contact prea îndelungat cu aerul. Transportul se asigură cu 56 de tractoare. Un tractor transportă o dată opt tone. Descărcarea celor două bene, de la fiecare tractor, prin basculare hidraulică, durează 60 de secunde; am măsurat timpul pe ceas. Maistrul Ion Miclea a realizat, după gîndire proprie, un scurgător pentru must, cu care se extrage aproape tot mustul din bob. „Tot aici am realizat o instalație termică pentru extragerea culorii din strugurii negri, prin încălzirea mustului”, spune inginerul Ecaterina Dragu; am reușit astfel să obținem vinuri curențe de masă, intens colorate, foarte solicitate pe piața internă și la export”. Așa se lucrează și la centrul de vinificație nr. 21. Șeful centrului, tehnicianul Alexandru Stănculescu, din Broșteni, de peste Milcov, fiind și secretarul organizației U.T.C. pe întreprindere, conduce o echipă de tineri. Au plan de vinificare 3 vagoane pe zi. Ei vinifică 5. „Am reparat bine utilajele, zice, ne-am organizat munca și sîntem ajutați de mecanizare. Astfel reușim să menținem un ritm de muncă alert”. Atît Stănculescu, cît și Gheorghe Lăbușcă, și el pivnicer de 25 de ani, susțin că galbena de Odobești, soi de vin creat de cercetătorii Stației viticole Odobești, omologat în 1972, e unul dintre cele mai bune soiuri. Ca să obțină vinuri de calitate, strugurii se prelucurează pînă la ultimul bob în ziua respectivă. „Să nu se oftească mustul. Că pe urmă ești obligat să-l tratezi. Și un vin prea tratat nu e bun”. Din această cauză se lucrează pînă la orele trei noaptea. Pe urmă se spală utilajele pentru a doua zi. În orele acelea puține de liniște, freamătul culesului se astîmpără. Ascultînd mai atent, constăți că e doar o părere: din cisternele de pînă la 5 tone, suie freamătul înțepător al mustului, altă taină care se dezvăluie auzului.

În podgoriile C.A.P.-ului Rîmniceni, sînt 400 de muncitori și 240 de elevi. Se culege și se transportă în bene din lemn, în căruțe ale căror coșuri sînt îmbrăcate în folii de polietilenă. Se evită risipa. Șerban Soare, rutierist, face cam 4 drumuri pe zi. Lucrează cu două remorci.

„În timp cît duc eu una la centru, a doua se încarcă”. Cei cu căruțele nu reușesc însă să facă mai mult de două drumuri pe zi. Cooperativa e cam departe de centru. În situația aceasta, strugurii pot oxida, se mai zdrobesc și aduc rabat calității vinului. Cooperatorii Sandu Petrache, Vasile Ștefan, Ilie Turturică mă contrazic: „vinul va fi foarte bun anul acesta. Nu vedeți dv., strugurii sînt ca aurul. Nu negură, nu mucegai, nu plo. Cum să nu iasă bun?” Producțiile în ceapeuri ajung pînă la 7 000-8 000 kilograme la hectar Bunc, față de 6 000 kilograme planificat. De aceea singurul lucru pe care și-l doresc acum viticultorii este timpul bun, favorabil culesului. Soarele nu le zădărnicește speranța, strălucește și încălzește aurul viilor protector.

N. GRIGORE

ȘTEFĂNEȘTI, SIMBUREȘTI :

Nimeni nu stă cu mîinile în sîn și mustul se varsă ca într-un tezaur

Complexul viti-vinicol de la Ștefănești este integrat într-o mare unitate de 1 000 de ha de viță-de-vie cu o capacitate de depozitare a vinului de 80 de vagoane. Cu forme de integrare la toate soiurile de vinuri. Pentru a întregi imaginea stațiunii Ștefănești-Argeș, am stat de vorbă cu directorul stațiunii, Constantin Budan: „Vedeți dumneavoastră, totul pleacă de la tradiția viei. Toate aceste dealuri de pe firul Argeșului atestă cultura viței-de-vie de pe timpul lui Mircea cel Bătrîn, pe la 1380. Așa încît, noi moștenim o mare avuție, sistemul de cultură este cu adevărat superior, structura de organizare, exploatare, de cercetare s-a modernizat, reflectînd sinteza experienței cîștigate și rezultatul cercetărilor. Din 1960, de cînd a luat ființă stațiunea de cercetări viticole de la Ștefănești, avem sarcina să contribuim la dezvoltarea viticulturii cu sisteme moderne de culturi eficiente. Aici mai avem o sarcină deosebită, de a influența și a participa efectiv la înlăptuirea programului de dezvoltare a viticulturii în cincinalul actual.

Viță-de-vie, biologic, poate folosi terenuri în pantă, suportă mai bine oscilațiile de umiditate, calitatea viei devenind superioară celei de șes. Să nu uităm că rolul culturii de viță-de-vie este și de a conserva solul și de a impulsiona creșterea fertilității pămîntului. Aici, la Ștefănești, o importanță deosebită o au și strugurii de masă. Există o grijă deosebită a cercetătorilor și a conducerii stațiunii pentru obținerea unor calități superioare de struguri de masă care să ajungă la consumator în stare proaspătă, „deoarece nici o cură de fructe nu poate echivala cu una de struguri”.

Pe partea cealaltă a județului Olt, undeva, într-o vale liniștită, aproape de dealurile Drăgășanilor, se află Complexul de vinificație Simburești al I.A.S.-ului Simburești. Aici, ascunse parcă de lume, se mai află și cele două ferme Simburești și Bolindețu care înconjoară complexul. Din 16 septembrie a început culesul strugurilor de masă, 150 de copii și 50 de muncitori culeg pe zi 7 500 kg de struguri la ha, cu 1 500 kg mai mult decît planul stabilit. Recoltatul se face de sus în josul dealului, pentru a evita culesul greoi la o eventuală vreme nefavorabilă. Lădițele culese sînt aranjate cu grijă într-un autocamion pentru a lua mai departe drumul piețelor Sibiului și ale Slatinei, în stare proaspătă. Pînă acum s-au cules 80 de tone de struguri din cele 150 de tone care trebuie culese în aceste zile. Și aici, la Simburești, anul acesta va ieși un vin bun deoarece calitatea strugurilor a ajuns la gradul de zahăr suficient pe litru. Pe văile Bolindețului și ale Simbureștilor butucii de vie au fost ridicați la 80 de cm și s-a dirijat vița prin cordon bilateral pe o singură tulpină, pentru a se putea lucra mecanizat și a se evita stricăciunile ce survin în timpul vegetației. Din această cauză s-au obținut economii de materiale și de mîină de lucru creînd în același timp o aerisire permanentă a viței-de-vie.

Aici, la Simburești, numai forța de muncă este puțin deficitară — îmi spune viitorul inginer Crețu Ilie, șeful fermei Bolindețu — toată valea pe care e așezată plantația este binecuvîntată de soare, de la răsărit și pînă la asfințit. De aceea, strugurii negri, Cabernet, fac vinul acela roșu-rubiniu de Simburești. La Combinatul de vinificație Simburești, l-am găsit, destul de greu, pe inginerul Radu Vasile, șeful fermei de vinificație: „Mă credeți că de azi dimineață am urcat și coborît două etaje de cel puțin 200 de ori? Sincer vă spun, sînt buimăcit de atîta alergare. A început cu adevărat munca la noi”. Combinatul are capacitate de 250 de vagoane, ocupîndu-se de prelucrarea soiurilor de struguri pentru vinul roșu. Majoritatea vinurilor obținute aici au destinația exportului în: Franța, R.F.G., Italia. Modernizarea plantațiilor viticole a dus la un grad de mecanizare de peste 80%, la combaterea dăunătorilor prin stropiri permanente și la reducerea în totalitate a lucrărilor în verde (plivit, legat) — îmi spune inginerul Radu Vasile. Pentru anul 1977 s-au dat tehnologiile de producere a vinului pe soiuri și sortimente, respectîndu-se indicațiile Oficiului internațional al viei și vinului, privind cantitatea de bioxid de sulf admisibilă

(Continuare în pagina 9)

EMANUEL TÂNJALĂ

„Sfatul cetățeanului” sau despre inițiativa care înseamnă:

La Ploiești, ușa primăriei e totdeauna deschisă

Fără doar și poate „Sfatul cetățeanului” din luna mai se aseamănă prin caracterul său de lucru — o adunare la care participă cetățeni, președinți ai comitetelor de locatari, deputați, reprezentanți ai primăriei (despre Ploiești este vorba) — cu toate celelalte care au fost înaintea ei, sau i-au urmat. Participanții au discutat atunci multe probleme, au făcut propuneri. Firește, au existat și răspunsuri pe loc, de pildă, când cineva a întrebat dacă se pot demola camerele din apartamentele situate în blocurile noi, pentru a mări spațiul holurilor, dar cele mai multe probleme au fost reținute cu grijă de către cei vizati. La începutul lunii iunie, în holul sălii ce avea să găzduiască următoarea adunare erau afișate toate propunerile și modul lor de rezolvare. De pildă: „Repararea căminului de apă de lângă Bl. 147 A + B vest, care s-a distrus și prezintă pericol pentru locatari” — „Executați”; „Repararea și mutarea pompei de apă de pe strada Mimiului nr. 19 de la care se scurge apa în stradă”; — „Pompa s-a reparat. Amplasarea este corespunzătoare”; „Repararea străzii Cringași care este distrusă din cauza circulației intense”; — „Se va repara în trim. II a.c. odată cu strada Dimitrie Cantemir care este legată cu str. Cringași”. Exemplele de acest fel sînt numeroase. Există însă citeva care aparent au aceeași înfățișare, adică lângă propunerea cetățeanului se află și răspunsul scris, dar fondul rezolvării este cam schimbat. Popovici Gheorghe, care locuiește în Bl. 40 B vest, propunea: „În cartierul vest există două restaurante, o patiserie și o singură alimentară și avem rugămintea ca în locul patisieriei, unde se vînd bere și produse de patiserie, să se deschidă produse lactate”. Răspunsul organelor comerciale suna astfel: „Nu este justificată măsura deoarece în cartierul Pl. Vest și așa rețeaua de alimentație publică este deficitară”. Adică problema a fost ocolită chipurile principal. Semnatarul propunerii înțelege prin rețeaua de alimentație publică în primul rînd magazinele unde se deschid mărfuri alimentare, iar cei care au dat răspunsul, restaurantul sau patisieria unde se vînd bere. Așa că fiecare are dreptate în felul său; dacă ne gîndim că serviciile comerciale sînt însă create pentru a satisface nevoile publicului consumator, atunci dreptatea aparține celui care a făcut propunerea. Și pentru ca ea să se

implinească trebuia să intervină primăria.

Fiind de acord cu această observație, care, firește, nu tinde să minimalizeze meritele importante ale acestui mod democratic de consultare și rezolvare a problemelor cetățenești, tovarășul Petre George Tănăsescu, prim-vicepreședinte al Consiliului popular municipal, ne-a răspuns la citeva întrebări cu privire la existența „Sfatului cetățeanului”.

— A apărut cu mai mulți ani în urmă ca un mijloc operativ și democratic de consultare a primăriei, a organelor aparținătoare, cu masele de cetățeni. Cu timpul s-a perfecționat și a căpătat nota de operativitate ce o deține astăzi. Este, dacă putem spune așa, o formă activă de participare a cetățeanului la rezolvarea treburilor gospodărești ale orașului. Cetățeanul se pregătește, cînd este invitat la acest sfat, gîndindu-se deja cum se poate rezolva cutare problemă și propunerea o face cit mai realistă. Și pentru a-l face să gîndească cit mai în cunoștință de cauză, noi îl ajutăm: la fiecare adunare vorbim despre legile în vigoare, despre posibilitățile de lucru într-un domeniu mai des discutat, comert, de pildă, prezentăm planuri de perspectivă. Sfatul acesta viu înlocuiește adesea ghișeuul care din vina unor funcționari comozii, sau a unei proceduri greoaie este, tot adesea, un organism mort.

— Dacă cetățenii vin aici direct cu problemele lor se înțelege prin asta că este înlocuită și munca deputaților?

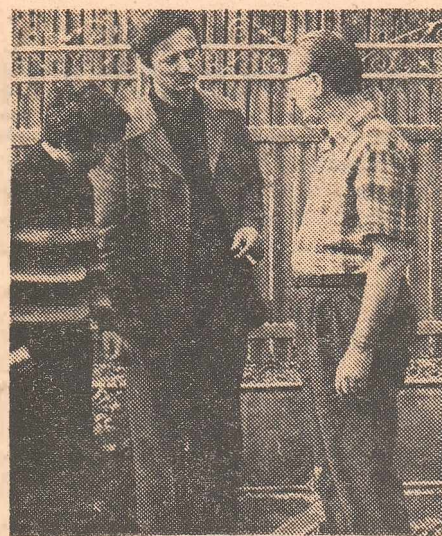
— Nu! Dealtfel, la aceste adunări participă și deputații. Rezolvîndu-se aici unele probleme curente, ei au posibilitatea să se ocupe de cele de perspectivă sau care nu se pot rezolva de la o lună la alta. Totuși, pentru unele circumstanțe unde deputații au devenit persoane onorifice, și avem citeva. Sfatul cetățeanului a devenit un contact sigur al gospodarului din cartier cu forurile și organele care sînt implicate în viața sa.

Mergînd pe urmele acestei precizări a tovarășului Tănăsescu am discutat cu cetățenii din circumscripția electorală nr. 28. Aceasta cuprinde străzi dintr-un cartier nou unde, în mod firesc, după ce constructorii au plecat, locuitorii aveau de finisat și înfrumusețat cu zone verzi spațiul în care se mișcă. Ceea ce au și făcut în

mare măsură. Citez dintr-un referat aflat la primărie: „În această zonă s-a săpat și încărcat pămînt impropriu și resturi de materiale de construcție în cantitate de 3100 mc”. Dincolo de această cifră se adună orele acelea de după-amiază cînd, după o scurtă odihnă, locuitorii de aici au înlocuit uneltele activității cotidiene cu lopata și sapa; orele de muncă patriotică. A fost doar începutul. Apoi, aici, au fost aduse îngrășăminte și pămînt special pentru zone verzi, au fost plantați arbori, arbuști și trandafiri (700), gard viu (500 metri liniari), zonă verde (15 000 mp) etc. Deci o treabă de largă participare cetățenească.

— Din păcate, deputatul nostru, pe care îl stimăm foarte mult ca om, n-a fost în fruntea acestor acțiuni — își amintește tovarășa Maria Costache, locatara într-unul din blocurile acestui cartier. Și poate că nu tocmai din vina lui. Cînd l-am ales era parcă mai liber; acum este elev la o școală de maistri care îi solicită toate după-amiezile. Cum-necum, nu ne-a ajutat nici măcar atunci cînd l-am solicitat expres și avem în momentul de față unele probleme nerezolvate. Spațiul comercial este mic în zonă și nu știu de ce. Cooperarea meșteșugărească — de pildă — care a realizat cu investiții proprii un complex, a găsit loc suficient să-și amplaseze unitățile sale. În paranteză fie spus avem nevoie de o florărie în cartier, dar nu de una unde găsești doar coroane pentru ocazii nefecitate. Și revenind, trebuie să vă mai spun că pentru îmbunătățirea rețelei alimentare trebuie să se ocupe cineva direct și cu autoritate. Și cine altul ar putea-o mai bine face decît deputatul!

Cartierul Bereasca numit cîndva al demobilizaților, fiindcă pe aceste locuri situate spre ieșirea din oraș către Buzău s-au stabilit prin improprietăți fosti soldați din primul război mondial, reprezintă circumscripția electorală nr. 14. Ales aici ca deputat, juristul Dan Alexandru Dragu a înțeles din primul moment că oamenii care i-au incredințat mandatul au mari probleme privind traiul zilnic: cartierul era lipsit de apă curentă. În plus, apele fluviiale amenințau, ba chiar inundau casele, mai în fiecare toamnă sau primăvară. Privind din perspectiva zilei de azi lucrurile, mai ales problema apei curente, apar într-o lumină destul de ciudată. Oricine se poate întreba cum a fost posibil ca, în toți acești ani, cartierul unui oraș mare, aflat în plină dezvoltare, să fie aproape uitat? În ce-l privește, deputatul n-a avut timp de întrebări retorice, a trecut imediat la acțiune. Fiind și secretar al Comitetului executiv al Consiliului popular municipal, cunoscînd deci mai bine soarta unor demersuri, posibilitățile de rezolvare operativă, a găsit soluția pentru demararea lucrărilor de introducere a apei. S-a recurs la sistemul contribuției bănești. Conform cunoscutei Legi 20, contribuția a fost fixată pînă la un anumit plafon iar restul sumelor au fost adăugate de către primărie. S-au ivit cazuri cînd contribuția cetățenilor de pe o stradă a trecut de jumătatea sumei de vizul dar și cazuri cînd partea mai mare a fost suportată de stat. Munca necalificată a fost desfășurată în întregime de către cetățeni. „Și astfel — își amintește Vasile Savin, secretarul organizației de partid din cartier — dacă atunci cînd ne-am apucat să in-

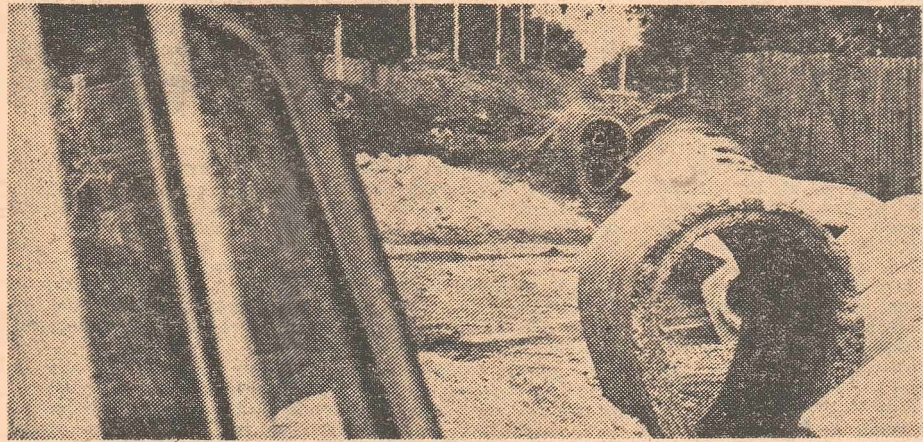

Deputatul Dragu într-o postură obișnuită: dialogul cu cetățenii

roducem apa aveam doar vreo șase străzi cu conducte, azi doar vreo șase sînt fără. Încă, deoarece, și aici lucrările sînt începute. Aproape nici nu ne venea să credem că avem apă într-un timp așa de scurt, după ce ani și ani de zile nimeni nu ne mai lua în seamă”. Scriptic, situația se poate rezuma astfel: pe 20 de străzi au fost instalați peste 4 000 metri liniari de conducte de alimentare. Acestor cifre li se pot adăuga altele privind pavarea, modernizarea sau refacerea unor străzi. În momentul de față se lărgește strada Ștrandului, se extinde și aici canalizarea.

— Acest fapt — mărturiseste deputatul — va permite racorduri de canalizare și pentru alte străzi. Acum, trebuie să terminăm, mai bine zis, pînă cînd încep ploile, lucrările de canalizare a apelor pluviale. Poate credeți că fiind secretar al Comitetului executiv a fost simplu pentru mine să declanșez acțiunea. N-a fost și trebuie să vă spun că nu numai pentru mine ci și pentru cetățenii cartierului ai cărui reprezentanți m-au însoțit acolo unde făceam demersuri. Undeva, pe un teren, mai și s-a făcut de cartierul Bereasca se află satul Tîntăreni; de aici trebuia începută lucrarea, fiindcă aici se strîngeau apele și porneau la vale. Proiectul este foarte vechi, de prin '60 și ceva. A fost de mai multe ori autorizat, dar investiția s-a folosit mai totdeauna în alte scopuri. Am fost la un vicepreședinte al consiliului popular județean să ne sprijine; principalul argument — faptul că lucrarea va crea o zonă de siguranță, și în perimetrul satului, și va aduce un plus de eficiență în activitatea de pe ogoarele I.A.S.-ului Mavila Vulpii. Vă ajutam cu materiale și oameni, dar faceți rost de un excavator — ni s-a spus. Am făcut: cei de la Oficiul județean de îmbunătățiri funciare ne-au pus la dispoziție un excavator „Castor”. Ce vreau să spun cu toate aceste exemple? Dacă știți să explicați celor care trebuie să te ajute că realmente au și ei de cîștigat, și nu foarte puțin, ai obținut un sprijin foarte larg.

VICTOR CONSTANTINESCU ■

Vitorea conductă care va colecta apele pluviale

„Cazinoul” din Galați a renăscut

În numărul 24 al revistei noastre, din 17 iunie 1976, la rubrica „Flacăra publică a cetățeanului Theodoru Corneliu, din Galați. Iată conținutul: „Pînă de curînd, în Grădina publică din Galați exista restaurantul „Cazino-Brates”. Local modern (a costat milioane), avînd centrală termică, salon plcat cu marmură, grăfar și sobe cu gaze, roboți, camere frigorifice, grupuri sociale, magazii, anexe, grădina de vară. Numai că parcă tocmai aceste condiții au deranjat pe cineva. De curînd restaurantul a fost înlocuit cu o cofetărie. E drept că în loc de sute de mii de lei lunar vînzări cit putea realiza restaurantul, cofetăria are ocazia să vîndă doar într-o zi savarine și ecleruri de peste... 50 lei. După cum e tot atît de adevărat că restaurantul nu deranja locuitorii din jur: cea mai apropiată casă este la circa 150 metri. Cetățenii orașului nu pot să nu remarce și că pe o rază la fel de mare mai sînt amplasate încă două cofetării — „Parc” și „Terasa tineretului” — și două chioșcuri de răcoritoare. Acum, nu zice nimeni că, dacă tot nu se mai folosesc atîtea instalații, trebuia să se facă aici o cinematotecă sau un club, dar barem să se fi transformat localul într-o cantină sau un restaurant cu autoservire. Nu știu de ce, dar îmi amintesc acum de o altă „transformare” peste noapte: fostul cinematograf din vecinătatea Universității a devenit... magazie, prin grija cooperăției gălățene”.

În urma oricărui alt răspuns, din partea celor în drept, ne-am pomenit puși la punct — noi și cititorul care ne scrisese — în paginile ziarului „Viața nouă”, din Galați, printr-o notă intitulată „Respectul pentru adevăr!”, publicată în numărul 9252/1976. Printre altele ni se reproșau următoarele: „Uitînd de respectul pentru adevăr, revista „Flacăra” a publicat această sesizare fără a verifica temeinicia ei, fără a încerca să afle, măcar telefonic motivele care au stat la baza acestor hotărîri... cu un minim efort de informație redacția respectivă s-ar fi edificat asupra faptului că la baza înființării cofetăriei în localul fostului restaurant „Cazino-Brates” stau motive care vizează ambianța frumosoasei Grădine publice a orașului Galați, ocerotirea minunaților ei arbori, a straturilor și rigolelor florare nu o dată distruse de indivizi turmentați, certai cu normele eticii socialiste, diminuarea consumului de alcool” etc., etc. „Dincolo de lipsa de adevăr — ni se mai reproșa — în exprimarea cauzelor care au generat aceste „transformări”, sesizarea cetățeanului Theodoru Corneliu are un vădit caracter speculativ; iar revista „Flacăra” publică cu multă ușurîntă în paginile sale, fără o cit de sumară verificare, unele corespondențe, încălcîndu-se astfel una dintre legile de bază ale publicisticii noastre socialiste — Respectul pentru adevăr!”

Nu ne-am simțit ofensați de această

colegială punere la punct, numai că sincer nu înțelegeam replica tăioasă și plină de suspiciune față de opinia unui cetățean, a unuia dintre concetățenii colegilor de la numita publicație, care socotise de datorită sa cetățenească să-și rostească părerea cu privire la deturarea rostului ce i se părea firesc, și economic în același timp, al unui prestigios local public. Cum această opinie o împărtășeau și scrisorile altor gălățeni sosite la redacție, ne-am deplasat la Galați, am stat de vorbă eu mai mulți oameni, cu angajați cu funcții de răspundere în coordonarea comerțului gălățean, cu tovarăși din organele locale. De fiecare dată, motivele care ar fi determinat conducerea Direcției comerciale județene, întreprinderii de alimentație publică să ia această decizie, nu ne-au putut fi clarificate. Am cerut și un act în baza căruia s-a luat decizia discutată, dar nu l-am putut vedea. Iată însă că cetățenii au avut dreptate. Convinși, credem, că schimbarea destinației unei mari investiții este contrară legii, mai ales atunci cînd prin noua destinație nu se obține o eficiență economică mai mare, beneficiarii acestui local, cu sprijinul unor cadre de conducere din organele locale, au hotărît revenirea „Cazinoului-Brates” la profilul inițial, mai mult, modernizarea, întinzîndu-se redarea lui spre folosință, la 5 iunie 1977, marelui public gălățean. Am pus întrebarea: care decizie a fost mai bună, deci mai aproape de adevăr? Ni s-a răspuns firesc: „aceasta din urmă”, care corespunde cu sco-

pul inițial al investiției. Cu atît mai mult, cu cit acum restaurantul a devenit una dintre unitățile cu care întreprinderea de alimentație publică din Galați se poate mindri. Dealtfel, chiar colegii de la ziarul „Viața nouă” din Galați și-au schimbat se pare punctul de vedere. Astfel că în același ziar, numărul 9516/5 iunie 1977, citim într-un articol cu titlul: „Alte unități ale comerțului de alimentație publică au fost modernizate”, următoarele: „Rețeaua comercială gălățeană din sectorul alimentației publice s-a îmbogățit cu noi unități complet renovate, modernizate și întințitate... Astfel restaurantul „Brates”, situat în Grădina publică, a fost renovat și dotat cu mobilier nou, dispunînd acum de trei terase frumos amenajate. De asemenea vasului „Libertatea”, readus pe vechiul loc al falezei Dunării, prin renovările făcute i s-a mărit capacitatea... Dealtfel, toate unitățile noi date în folosință, în funcție de specificul lor, oferă zilnic o gamă variată de mîncăruri și băuturi, condiții plăcute de agrement”. Toate sublinierile ne aparțin și evocînd aceste întimplări legate de soarta — în final ferocă — a „Cazinoului-Brates”, n-am făcut-o decît pentru a releva unul din învățămîntele pe care ele le implică, cu semnificație de principiu, anume acela de a asculta totdeauna, cu cea mai mare atenție și receptivitate ceea ce ne spun sau scriu cetățenii.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

● Costinești, 7-14 septembrie 1977

Filmul unui festival al filmului pentru tineret

...pentru toți cei care am fost acolo, semnalul muzical al acestui festival — semnat de compozitorul Adrian Enescu, cel care a făcut și muzica de film la „TÂNASE SCATIU” — a rămas deocamdată o amintire; o amintire deosebit de plăcută, încărcată totodată de speranță, de dorită certitudine ca acest semnal care durează câteva zeci de secunde să devină anual prilej de a anunța iubitorilor de film din țară că tinerii cinești români nu produc numai pelicule, ci se și străduiesc, în sensul cel mai pur, mai nobil al cuvântului — asta înseamnă chin, satisfacție, datorie și muncă mai ales — să dea spectatorilor tot ceea ce pot ei da mai bun referitor la lumea contemporană, referitor la această fascinantă, dramatică și totodată plină de speranță lume în care trăim.

Am fost unul dintre invitații acestui prim festival național al filmului pentru tineret; așadar:

● **MIERCURI 7 SEPTEMBRIE**: prima zi a festivalului, organizat de către Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist împreună cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste. Zi cu soare zdravăn și cu o mare nemăpomenită pentru acest început de toamnă: plaja, plină-ochi. Sosesc în stația Costinești la orele 10,30; până în stațiunea Costinești fac circa jumătate de oră, pe jos, cu un destul de greu geamantan în mână, cu o sacoșă atârnată de umăr în care port aparatele foto, blestemând în tăcere, și asudind din plin, circulația autobuzelor care aici s-ar zice că au un program anume; fericit în fine cînd ajung pe plajă, în apropierea stației de amplificare ce acoperă — sonor — aproape întreg spațiul Taberei pentru tineret, sint îndrumați să mă cazez la noul hotel (dat parțial în folosință și de care habar n-aveam, fiind, ultima oară, pe aceste meleaguri, exact acum 5 ani!), ceea ce și fac; Liliana State, studentă anul II engleză, face oficiul de gazdă — din partea protocolului fiind — împreună cu recepționera hotelului, Cornelia Bucelea; dau toate aceste amănunte, acum, pentru că ele marchează o întreagă ambianță, tinerii (și veți vedea cum) vor fi cei ce vor asigura buna funcționare a acestui complicat mecanism numit „festival”, dar care implică extrem de dificile chestiuni organizatorice.

● **ORELE 19** — are loc festivitatea de deschidere, în Grădina de vară a Complexului pentru tineret Costinești. Într-un amfiteatru arhiplin, Rodica Postelnicu — studentă la I.A.T.C. „I. L. Caragiale” — prezintă pe cei care au inițiat, au muncit și au condus acest moment. Între ei, Constantin Vaeni, regizorul filmului care se prezintă în această seară — în premieră pe țară — și care este în afara concursului. Rînd pe rînd aceștia vor lua cuvîntul, aplaudați de tinerii muncitori și studenți aflați pe băncile amfiteatrului, într-un început de noapte ce se anunță — sub lumina reflectoarelor — pe cit de destinsă ca atmosferă, pe atît de concentrată ca interes public. Una dintre primele lucrări apărute în lume, da, nu am exagerat, apărute în lume, în legătură cu rolul educativ al filmului aparține unui român: profesorul botoșănean Iordăchescu care în 1912 publica broșura-eseu „Cinematograful și educația”, broșură axată pe o întrebare cheie: „invenția care atrage cu o putere magică tinerimea noastră, folosește sau vatămă cu privire la educație?” Neelucidată nici pînă acum total de sociologi și psihologi, această întrebare și-a găsit totuși parțial răspunsul: valoarea educativă a unui film este direct proporțională cu responsabilitatea socială a autorilor lui. (dr. Manuela Gheorghiu)

Urmează proiecția: „GENEZA”, film de animație, realizat de Mihai Bădică (sint dator, aici și acum, să fac o paranteză: asupra filmelor intrate în competiție nu voi face o cronică, cronică va fi cea a festivalului; fie-mi iertate, așadar, acele câteva cuvinte spuse pe marginea unor pelicule — ele nu fac decît să întregesc, chiar și din punctul meu subiectiv de vedere, imaginea acestei întâlniri a tinerilor creatori cu cei cărora le însărează mesajul lor artistic). Film greu, și amuzant totodată. GENEZA povestește despre evoluția lumii, despre pericolele care o pasc, despre șansele noastre de a stîrpi, sau nu, aceste pericole; realizat dintr-o plastilină prelucrată special, acest „filmuleț” s-a dovedit a fi realizat în... trei luni de zile! Puțin — după părerea mea. Puține filme de animație în acest festival — după aceeași părere.

● **BUZDUGANUL CU TREI PECETI** — filmul lui Vaeni: un moment de referință în cinematografia noastră; Victor Rebengiuc — un interpret de mare clasă actoricească. Un film care te obligă la meditații și o imagine de zile mari. (Iosif Demian)

Ambele filme nu au făcut parte din concurs din motive absolut obiective.

● **JOI 8 SEPTEMBRIE**: „Radio Costinești” anunță prin zeci de wați — și, mai ales, prin vocea acestui formidabil orga-

nizator și speaker care se numește Lorin Vasilovici (aș recomanda unor crainici de la radio sau T.V. să îl pună la probe pe acest tînăr care are o poftă de a transmite pe măsura înălțimii sale — și pe care o realizează, practic, întotdeauna cu seriozitate, umor și promptitudine) — că pe plajă urmează a avea loc o primă discuție, o întîlnire-dezbatere cu realizatorii de film, critici, organizatori s.a. Pînă una-alta, vizitez „Gazeta festivalului”; o foaie care apare zilnic, este afișată pe panouri în fața cantinei taberei (unele dintre fotografiile expuse, aveam să aflui mai târziu, au fost furate — mare e. Doamne, pasiunea oamenilor pentru cinematograful, cuprinde informații la zi asupra festivalului, scurte interviuri cu realizatorii, păreri ale celor invitați. Responsabil cu textele: Ion Grosanu, student la filologie; grafica: Adrian Grigoriu, student la arhitectură (el fiind cel care a realizat și emblema festivalului, devenită ulterior afiș); foto: Cornel Diaconu și Dinu Lazăr, student la I.A.T.C., operatorie, pe care nu l-au împiedicat nici nopțile și nici mesele pierdute să facă fotografiile necesare, cu un aparat adus de acasă și instalat ad-hoc într-una din camerele hotelului; fotografii care, dealtfel, ilustrează și acest material.

Seara, din nou proiecție în grădina de vară: „DUS INTORS”, film de diplomă, regizat Mircea Danieliuc și „CURSA”, lung metraj al aceluiași regizor (interesant acest mod de prezentare, devenit, aici, o practică zilnică: înaintea filmului propriu-zis, de lung metraj, care intră în competiție, se dă în afara concursului și filmul de diplomă al creatorului respectiv — o reală posibilitate de a se face o comparație între punctul de plecare al acestuia, din institut, și realizările de acum). Film-itinerant, propunîndu-și o dezbateră etică, cu momente dramatice, dar și cu replici de un comic savuros; memorabilă secvența cînd, într-o casă din nordul țării, Tora Vasilescu este luată drept nevasta lui Mircea Albușescu. Foarte bună imaginea.

Tirziu, în noapte, delegați, organizatori și invitați ne adunăm în camera unuia dintre noi, în hotel, și ia în discuție foștii colegi de facultate, alții pe care nu îi cunoaștem; se nasc discuții aprinse etc. În fiecare seară acest lucru va deveni un obicei pe cit de plăcut, pe atît de instructiv.

● **VINERI 9 SEPTEMBRIE**: La club, la orele 10 — inaugurarea Expoziției de afișe de film. Deși se remarcă unele dintre acestea (cel semnat de Eugen Holtier și Cristina Gruia la filmul „Cursa”; Damian Petrescu la „Tânase Scatiu” sau C. Turner la „Duhul Aurului”), nu se poate să nu constatăm că filmele noastre sint, încă, destul de slab reprezentate grafic, și se remarcă în această ordine de idei că afișul nostru de film nu servește popularizării filmelor numai la noi în țară, ci și peste hotare...! După-amiază la 15, pe plajă, întîlnire-dezbatere cu realizatorii filmului „CURSA”; discuție incinsă, ca și aerul — încă fierbinte — al acestor zile. Seara, în schimb, la proiecția filmelor „CERCUL” (diplomă) și „7 ZILE” de Mircea Verou și „ZIDUL” de Constantin Vaeni, lucrurile se schimbă: o ceață densă, joasă, însoțită de un frig năprasnic, îngreunează vizibil vizionarea; și totuși, spectatorii găsesc o soluție: sint aduse pături de prin încăperi, așezate pe spate, pe cap, care cum poate. Și ia cum o sală de peste 400 de tineri stau fără să cricească și nesiliți de nimeni, urmărind două filme de lung metraj total deosebite între ele: primul, o complicată poveste polițistă cu pretenții academice, greu de urmărit; al doilea, filmul lui Vaeni, candidat sigur la unul dintre premii — povestea dramatică, și mai ales reală, a unui tînăr care în timpul ilegalității, zidit într-o încăpere de la mansarda unei clădiri din București, a scos ziarul „România liberă”.

● **SIMBĂTĂ 10 SEPTEMBRIE**: Este cazul să menționez una dintre caracteristicile cele mai originale ale acestui prim Festival național al filmului pentru tineret: juriul care va decerna premiile nu este numit, nu este format dintr-un anumit număr de persoane, așa cum se procedează de obicei în astfel de cazuri. Juriul de la Costinești este chiar publicul, adică aceste sute de spectatori care au primit fiecare cite un buletin-tip, în sensul de a-și menționa preferințele. În final va urma numărarea acestor voturi, pe secțiuni: cel mai bun film, cel mai bun regizor, actor, actriță etc. Este de dorit, firește, ca acest sistem să funcționeze și la viitoarele ediții ale festivalului iar reprezentanții U.T.C. și ai C.C.E.S. promit solemn acest lucru.

Orele 10, la club: una dintre cele mai importante întîlniri ale festivalului, colocviu al tinerilor creatori de film pe tema „Prezența tinerilor în filmul românesc de actualitate”. Spațiul nu-mi îngăduie să reproduc tot ceea ce s-a discutat aici, voi încerca doar să sintetizez câteva dintre ideile predominante în dez-

bateri. „Este necesar ca filmul de tineret — și se înțelege că aici, în mod evident, predomină filmul cu acțiune contemporană — să reflecte mai veridic realitatea; nu am atins încă, din păcate, acel standard calitativ de talie internațională, cum au atins alte țări”. (Mircea Danieliuc) „Într-o astfel de discuție trebuie să fie de față reprezentanții ai tuturor forurilor, se regretă, de pildă, lipsa directorilor caselor de filme, care au fost invitați să participe” (pînă la sfîrșitul festivalului vor fi prezenți, pentru cite o zi sau două, trei dintre aceștia și asta din motive profesionale, adică din lipsă de timp, majoritatea caselor de filme aflîndu-se în plină realizare a unor pelicule ce vor apărea pe ecrane în acest an — n.n.) (dr. Manuela Gheorghiu). „Nu cumva se simte nevoia unei asociații, a unui anumit for care să apere interesele filmului pentru tineret?” (Paul Silvestru). „Cunoaștem încă prea puțin despre tineretul nostru: în tabăra de la Costinești există de pildă acum 2.000 studenți și circa 3.000 de muncitori sau tineri de alte profesii — nici o deosebire calitativă între aceștia însă, cum era acum 5—10 ani, dovadă că în rîndurile tineretului s-au petrecut transformări de structură”. (Marin Vladimir) „Majoritatea realizatorilor fiind membri ai ACIN, ar fi cazul ca această instituție să dea un sprijin mai susținut problemei în discuție”. (Mihai Velescu)

În sfîrșit, după peste două ore de discuții, lucrările colocviului se închid, aceasta înseamnă de fapt „numai o pauză pînă la viitoarea întrunire, mai amplă, care se va ține la București”. Urmează două surprize: Dinu Lazăr prezintă un spectacol de sunet și lumină, folosind pentru asta zeci de diapozitive color, multe dintre ele adevărate bijuterii fotografice.

Seara, vizionarea respectivă, tot cu pături în cap, dovedind aceeași pasiune a spectatorilor pentru filmele prezentate în concurs, deși majoritatea acestora fuseseră văzute anterior pe ecrane; astăzi — „Acești oameni minunați”, documentar semnat de Felicia Cernăianu, „VIATA ÎN ROZ” (diplomă) și „FILIP CEL BUN” în regia lui Dan Pița.

● **DUMINICĂ 11 SEPTEMBRIE**: scurtă discuție la club, către prînz, pe marginea filmelor vizionate în seara precedentă; este regretată lipsa interpretului principal, Mircea Diaconu — extrem de îndrăgît de public — dar care nu a putut veni aflîndu-se într-un turneu teatral în Iugoslavia; spre regretul tuturor nu va sosi nici pînă la închiderea festivalului.

Seara, pe ecranul grădinii de vară: „Meseria luminii”, documentar de Nicolae Cabel, „Jocul oamenilor mari” (diplomă) și „Toamna bobocilor” de Mircea Moldovan, prima și singura comedie din festival. Reacția publicului este admirabilă, am senzația că acest public este ca un burete ce-și dorește a soarbe comicul — din păcate deocamdată atât de rar în filmele noastre.

● **LUNI 12 SEPTEMBRIE**: începe să se resimtă oboseala fizică (unul dintre băieții care lucrează la scoaterea „Foi festivalului” adoarme aproape în timpul mesei de prînz). Pofa de muncă rămîne însă la același ridicat barem, apare poate, vag, o anumită tristețe: oricum, întîlnirea de la Costinești se apropie de sfîrșit. Crește în același timp interesul, curiozitatea: cine vor fi laureații acestei prime ediții?

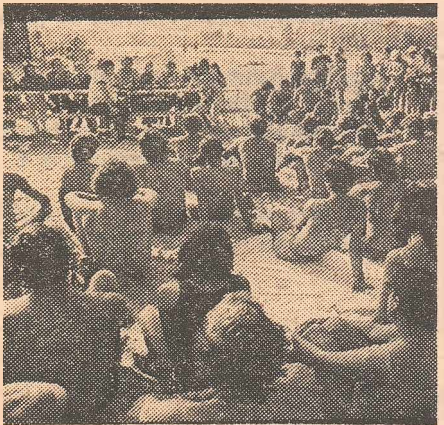
Orele 15: agitată și colorată dezbateră pe plajă aproape de „Toamna bobocilor” și „Meseria luminii”. Mircea Moldovan, Nicolae Cabel și actrița Maria Ploae sint supuși unui veritabil foc de baraj, întrebările curg, spectatorii cer continuarea acțiunii din „Toamna” într-un viitor film. M. Moldovan are plăcerea să-i anunțe că acesta se află deja într-o înaintată fază de lucru.

Orele 17: la club. Gală de filme realizate de studenții I.A.T.C. „I. L. Caragiale”. Seara, pe marele ecran: „ACOLO UNDE SE NASC CURCUBEE”, documentar de Eugen Gheorghiu, „PÎNTINA” (diplomă) și „DE BUNĂVOIE ȘI NESILIT DE NIMENI” de Maria Callas Dinescu. Ultimul abordează un subiect destul de delicat și de grav totodată: cel al dramelor la care pot duce niște prejudecăți păstrate încă — deși izolat — în rîndul unor cetățeni.

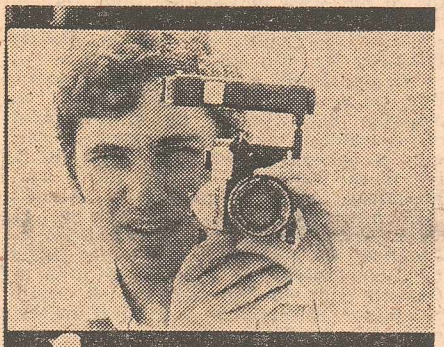
● **MARTI 13 SEPTEMBRIE**: Ultima zi de proiecție. Orele 17, pe plajă — întîlnire-dezbatere cu realizatorii filmelor din seara precedentă; păreri contradictorii, discuție animată. Proiecția din această ultimă seară cuprinde: „Un cămin cultural”, documentar de Ada Pistiner, „Fapt divers” (diplomă) și „Întoarcerea lui Magellan” de Cristiana Nicolae. Documentarul, sper, va lua locul I. Și aici, o observație. Într-un anumit fel, filmele acestei ultime seri — mîine tabăra se închide — au fost în mod evident dezavantajate: ele nu au beneficiat de cunoscuta întîlnire

Afișe, filme, interpreți ai festivalului

Întîlnire-dezbatere cu realizatorii filmelor și, totodată, micro-conferință de presă — una dintre acele întîlniri improvizate ad-hoc pe plajă

Cornel Diaconu, operator și asistent la I.A.T.C. „I. L. Caragiale” — unul dintre cei înscriși în palmaresul festivalului

Neobositul colectiv de redactare a „Foi festivalului”, afișată zilnic în centrul taberei din Costinești

a realizatorilor cu publicul, imediat după sfîrșitul proiecției urmînd completarea buletinelor de vot, acest lucru s-a făcut — în ce privește filmele acestei ultime seri — în pripă. Cred că la viitoarea ediție a festivalului se va ține cont și de necesitatea înfățișării unei astfel de stări de fapt, însăși durată desfășurării sale trebuind a fi plasată mai în centrul sezonului.

Pentru ultima oară în acest an răsună semnalul festivalului realizat de Adrian Enescu; apoi luminile se sting, la club mai rămîne doar o comisie de numărătoare a voturilor, din care face parte și subsemnatul. Circa 100 de buletine sint completate corect, așadar palmaresul festivalului pentru tineret din acest an a fost stabilit de un „juriu” din care face parte 100 de persoane, toți tineri — și numai! — spectatori. Imi amintesc, acum la încheiere, cuvintele spuse în deschidere, în prima zi: „Fie ca acest început de drum, deși în amurg de vară, să fie preludivul unei rodnice și statornice tradiții”.

HORIA PĂTRAȘCU ■
Fotografii de DINU LAZĂR ■
student I.A.T.C. „I. L. Caragiale”

Doina Sălăjan

Bilanț în anotimp

Te cură ale verii sărbători,
Din crengi coboară marile stindarde,
Pe-o lină zare cu mireșmi de flori
Tremurătoare însoare arde...

Am fost noi, pe măsura ei copii,
Acestei veri, străduitoare-n bine ?
Am înălțat răstimpuri în vecii
Un ceas, măcar, uitându-ne pe sine ?

Am îndrăznit noi oare indeajuns
Ca griul primăverii viitoare
De foșnetul celui de azi pătruns,
Să legene fainile — ninsoare ?

Am fost mai buni, am fost mai înțelepți ?
Înfiorat îți dai, tu, frate, seamă

Că miinele pe care îl aștepți
Din azi se naște ca un prunc din mamă ?

Și înțelegi, și înțelegem toți
Că azi ce-am făptuit din zori în seară
Miine va fi ca urmele de roși
De alte roși călcate sub povară ?

Trec ale vieții noastre sărbători,
Scinteietoare zile... ce amiază
Ridică palma lumii pin-la nori
În timp ce-n noi albastru se-nșerează !

Am fost noi oare demni de focul sfânt ?
Un dor de frumusețe ce nu pierie

Ne poate prelungi pe-acest pământ
Ca pe o floare-a boarei adiere ?

Am fost noi pe măsura ei, buni fii
Acestei vieți care ne-a dat hotare
În timp și loc ? Din cind în cind, să știi,
În gînd să-ți pui această întrebare.

Și judecînd tăcut, de-ar fi răspuns
Oricit de bun și de frumos, așteaptă
Să îți răsară dintr-un gînd ascuns
O mică indoială ca o șoaptă :

N-am fost atît de buni pe cît am vrut,
Scuțiți n-am fost în fapte de greșală ;
Supremul bine încă-i nenăscut,
Încă-n nădejdi e lumea ideală !

Te cură ale verii sărbători,
S-au domolit amiezile de pară,
Lanul e griu și griul curge-n mori —
Toamna revine, lung doinînd în țară.

Și noi prin anotimp, ne-ndurători,
Ne-ndurătoare conștiinți dînd seamă,
De miinele ce-n tainicele zori
Din azi va naște ca un prunc din mamă.

2 MAI 1967. După un an de lucru, fără întrerupere, în care, de atîtea ori, am fost gata să abandonez piesa, încredințat că m-am angajat pe un drum greșit, și după ce, tot de atîtea ori, am luat-o de la capăt, îndrăcit, încercînd de nepuțință, după sute de nopți amare, otrăvite, rele, cosmare de veghe, trăite cu ochii deschisi, după alte nopți, de speranță dezmințită — fiindcă a doua zi rupeam tot ce am scris în ajun — după un an, în care n-am văzut culoarea cerului, am scris, în sfîrșit, ultima replică la „Opinia Publică”. Nu știu dacă am reușit — și, ca să fiu cinstit, nici nu mă interesează. Știu că am terminat și că în lupta cu propriile mele limite, nu mi-am făcut nici o concesie. Încă ceva : sînt mai convins ca oricînd de primatul satiric. B. R. îmi făcea, săptămîna trecută, teoria sentimentelor umane „imuabile și eterne”. „Mă furnizez ca exercițiu”, spunea el. „Sînt după zece ani de căsnicie, gelos ca Othello”. În aceeași seară — dar exact în aceeași seară — a aflat că soția sa trăiește cu seful lui ierarhic. A urmat o noapte infernală, de lacrimi și mărturisiri, în care Desdemona și-a recunoscut infidelitatea. Totuși nu a fost ucisă. Maurul meu s-a mulțumit să-i pună valizele pe palier, iar, a doua zi, și-a salut respectuos seful, ca și cînd nimic nu s-ar fi întimplat. Îl înțeleg : Othello ținea să moară. R. s-a avanseze. Sugestie pentru o nouă comedie.

4 MAI 1967. Se desfășoară, de aproape trei luni, sub fereastra odăii mele, un spectacol fastidios : pe locul stîrb, dintre două clădiri, se ridică un bloc. La început a fost o groapă adîncă, din care au răsărit niste stîlpi, în jurul cărora, roiau, înții mai puțini, apoi din ce în ce mai mulți oameni. Lumea asta harnică, înarmată cu toate uneltele, de la tesla biblică la draglina contemporană, aducea în camera mea un zumbet neîntrerupt. Ieri dimineață am simțit, deodată, că se întimplă ceva grav : o tăcere de tuci coborise asupra binalei. Furnicarul de oameni, cit un cătun laborios, dispăruse de pe schele și se afla jos, la glezna clădirii, strîns într-un punct, pe care nu-l puteam deslusi, dar pe care îl bănuiam : accident de muncă. Mă îmbrac și cobor în goană. Nici un accident. Pe un colț de rogojină, o pisică uriasă, neagră, cu ochii de culoarea opalului, aducea pe lume niste pisoi de velur negru, orbi și lucioși. Cînd nasterea s-a terminat, un om a adus, în dar, lehuzei, o ceașcă de lante, în timp ce mama era adăoată de întreaga construcție, clădirea căpătînd, în acest chio, pisică, înainte de a avea soareci. Notez, sumar, întîmplarea, pentru emoția pe care am descifrat-o pe chipurile oamenilor în fața eternului miracol al maternității. Mă întorc la masa de lucru, umilit din pricina atîtor orgolii nebiruite, mă uit la manuscrisul meu, bătut frumos, la masină, cu un sentiment surd de adversitate. Îl pun într-un plic și îl trimit lui Beligan, la Teatrul de Comedie, eliberat, în sfîrșit, de o grea povară.

5 MAI 1967. Schită pentru o eventuală istorie a dramaturgiei universale. La origini, tragedia a fost expresia pasiunilor sublimе, comedia, a patimilor derizorii. Ulterior genul a degenerat, subțiat în substanță. În locul înfruntării pasiunilor s-a înșinat peripeția și s-a născut melodrama. În locul rechizitoriului satiric : incurcătura, și s-a născut farsa. N-a trecut multă vreme și esteticienii și-au dat seama că s-a produs un fenomen de pauperizare și i-au somat pe scriitori să vină

cu Idei. Și s-a ivit teatrul de dezbatere, în care Ideile nu sînt ale eroilor, ci ale dramaturgului, puse în gura personajelor, cu scopul să fie telefonate spectatorilor. Alți dramaturgi au refuzat, preferînd ca în locul Ideilor pedagogice să aducă — artificiu agreabil — cuvîntul de spirit. Și a căpătat drept de cetate teatrul de boulevard. Bilanțul : teatrul de „Idei”, arrogant și sententios, ca și teatrul de boulevard, superficial și frivol, divulgă aceeași lacună : absența pasiunii, singura rațiune de existență a teatrului. De la Beligan, nici un semn.

6 MAI 1967. Recitit prefata lui Apollinaire la piesa „Les mamelles de Tiresias”, în care, spune un lucru de o genială simplitate : „Cînd omul a vrut să imite mersul a născocit roata, care nu seamănă cu un picior”. Într-adevăr, cînd a vrut să-și prelungească mina, nu și-a adăugat, la palma lui, alte degete : a inventat sapa, praștia, lancea, arcul. Cînd a vrut să-și prelungească vederea, nu și-a pus înaintea ochilor o pereche de ochi : a construit telescoape. Și, în felul ăsta, depășindu-și natura și natura inconștientă, omul a creat o altă natură, fantastică și cotidiană : a obiectelor, care nu copiază natura, ci o înfruntă, o sfidează, o silușe și o supun. Dacă așa stau lucrurile, în toate domeniile, de ce tocmai ARTA, cea mai liberă dintre toate intelectualele omenești, se îndărătnicește să copieze, servil și fără demnitate, natura ? O prună pictată nu trebuie să semene cu

deva. Mateiu —, cartof fără noroc, fiindcă nu știa să joace și-l despuia toată lumea, suetăr impenitent, om de chiolhan, povestitor fermecător, cu un simț al imitației fără pereche, cîntînd, frumos, din gură, romane sentimentale, sfîșietoare : „mai stai, o, nu pleca, rămîi”, alternate cu cîntece piperate și fără perdea, a dus-o toată viața lui într-un chef și o bucurie, într-un hohot de ris biruitor, în stare să descurajeze orice deznădejde. Sărac lipit și fără meserie, nu și-a pus niciodată întrebarea dacă familia lui are ce minca, dacă există bani de chirie, sau, în pragul iernii, de lemne, indiferent la vicisitudinile vieții, ca un fluture. Dacă există un Dumnezeu în cer care împreună oamenii pe pămînt, atunci, e sigur că, din cînd în cînd, din plictiseală, își permite luxul să fie cinic și lipsit de scrupule. Fiindcă mama, femeie frumoasă în tinerete, cu patru ani mai în vîrstă ca tata — tragedia ei tălănită —, a fost cea mai tristă ființă din lume. N-am văzut-o rîzînd niciodată, vesnic înlăcrimată, ofilită, prematur, de tristețe nemărturisite. O dată la șase, opt luni — spre bătrînețe, mai rar —, cădea într-un mutism îndărătnic, refuza să mănînce, stînd zile și nopți întregi nemiscată, cu ochii în tavă. Atunci, tata rămînea acasă și o veghea, vorbindu-i, cîntîndu-i, implorînd-o să se hrănească, îngrijînd-o ca pe un copil chinut. Iar eu m-am născut din iubirea lor, ființă nedecisă, corcitură arbitrară, fiindcă îi simț în mine, pe amin-

fazi în cerul gurii, nu spectacolul ăsta mă atrăgea, ci altul, infinit mai dramatic. În fiecare zi, pe inserat, trecea de la tribunal, spre închisoarea Văcărești, un convoi de puscăriași. Erau zeci de oameni tucirui, cu capete bolovănoase și tunse, în haine vîrgate, zdrențuite, tirindu-și pașii încet, din cauza lanțurilor grele care le legau picioarele. Pe dreapta și pe stînga convoiului mergeau paznici încruntați, în uniforme negre, cu vipuși roșii la pantaloni, cu revolvere amenințătoare la șold, cu bastoane grele, de cauciuc, în mină. În urma convoiului, ce se tira ca o larvă, venea o lotă de femei desculte, în fuste petițite, cu basmale asudate în cap. Alergau după convoi, gonite de paznici, lovite cu bastoanele, fiindcă încercau să spună un cuvînt arstatilor. Spectacolul ăsta, văzut de sute de ori, exercita asupra mea o atracție ambivalentă, după expresia lui Freud, acest „imbecil de geniu”, cum l-a definit, atît de fericit, Gide, fiindcă ereziile lui delirante și ireponsabile poartă vina pentru mult discutate dezordine. În picioarele goale, cu genunchii veșnic zdrențuiți, bandajați cu cirpe, scoase în gunoaie — cine a spus că există tetanos ? —, netcuns cu lunile și bolnav de trichofitie, mă tîneau de convoi pînă la închisoare, și nu mă întorceam acasă decît seara tîrziu, după ce se întuneca și pe chei apăreau umbre lungi de care mă speriam. Începeam să alerg, singurîndu-mi picioarele în pietrele ascuțite ale drumului, noaptea aveam cosmare și fîpam. Convoaiele de oameni în lanțuri mi-au lăsat o adîncă tristețe pe care n-a reușit s-o aline decît hohotul de ris al tatii, sunînd, îndepărtat, ca un corn de vinătoare. Scriu comedie, fiindcă și comedia este un amestec, nehotărît, de ris și de lacrimi. Omul ride, de bucurie că s-a abstras din natură și a devenit OM, și plînge, regretînd c-a lăsat-o. Paradisul pierdut și Copacul pe care l-am părăsit din frivolitate și spre care tinjesc, nepuțințioase, nostalgice noastre tardive. La unu și jumătate noaptea, telefonul lui Beligan : „Ti-am citit piesa” — „Și cum îți se pare ?” — „Extraordinară. Îl joc pe Chitlaru”.

1968. Premiera „Opinie Publice” la Teatrul de Comedie, cu Marcela Rusu și Radu Beligan. Triumf.

1970. Premiera „Opinie Publice” la Varșovia sub titlul : „Concert de muzică de tobă”. Fragment dintr-o cronică : „Piesa are o valoare inestimabilă de artă și de adevăr”.

1971. Un teatru studentesc din Florența joacă „Opinia Publică”. Un ziar florentin scrie : „Comedia ne-a entuziasmat, e o bucurie a spiritului”.

1972. Editura Vangelista din Milano publică „Opinia Publică”, în traducerea Elenei Margheri.

1973. „Opinia Publică”, premieră la teatrul Maxim Gorki din Leningrad, în regia celebrului Gheorghî Tostonogov. Asist la spectacol. „Ședinta” e o capodoperă. Nu poate fi urmărită din cauza salvelor de aplauze. La conferința de presă de la Moscova, Tostonogov declară : „„Opinia Publică” stă în inima și admirația mea lângă Misteria Buff de Maikovsky”.

1974. Jubileu la Teatrul de Comedie : patru sute de reprezentații cu „Opinia Publică”. Era să uit. În 1968, la „Uniunea Scriitorilor”, juriul care acorda premiul pentru dramaturgie pe anul respectiv — an în care a apărut și „Opinia” — a respins piesa mea, de la primul scrutin, ca „lipsită de orice interes”. Are cineva de pus vreo întrebare ? Nimeni. Mulțumesc,

AUREL BARANGA ■

MEMORIILE MELE

Jurnal de atelier (VII*****)

o prună, fiindcă, dacă mi-e poftă de prună, cumpăr prune de la preocup și nu un tablou. O prună pictată poate să semene, cel mult, cu o altă prună pictată, desi e preferabil să nu semene cu nimic din tot ce s-a zugrăvit de la începutul lumii. Cînd am văzut la New York PESTELE, am înțeles că BRÂNCUȘI e singurul sculptor al lumii care n-a cioplit piatra din afară spre înăuntru, ci a înșufletit materia, din maruntălele ei, din adîncurile tenebrelor, înspre lumină. „Pestele” lui e Ideea lui Dumnezeu, cînd s-a decis să facă primul peste. Citit astăzi un articol al lui V. despre „arta și oglindirea vieții”. Confundă teatrul cu o jalnică fotografie „la la minut”. Are și o metaforă milionară : „o piesă realistă, izbutită, trebuie să-ți comunice sentimentul că te-ai uitat pe gaura cheii în casa unor oameni”. Nefericitul ! Nu știe că o asemenea piesă ar fi un act de indiscreție. Mai grav : un denunț. Tristețea mi-a fost consolată de două scrisori : una de la Paris, de la Jacques Godlberg, pune „în undă” „Fii cuminte, Cristofor !” pentru France-Culture, cu Claude Rich, și, o a doua, de la Z., din Letonia : Teatrul din Riga, care a reprezentat, timp de șase ani, „Reteta fericirii”, montează „Siciliană”.

7 MAI 1967. O revistă literară, de data asta, de provincie, îmi cere să răspund la o anchetă — trăim sub zodia anchetelor — punînd o singură întrebare : „De ce scrieți comedie ?” De obicei, la asemenea anchete, se răspunde evaziv, confuz, neutru, echivoc. Dau singurul răspuns în care cred : scriu comedie din pricina inscripției ereditare și a coplării mele îndepărtate. Tatăl meu a fost cea mai fericită ființă care a trăit, vredă, pe scoarta pămîntului. „Băutor mare” și „crai ahtiat” — cum spune, un-

doi, deopotrivă. Mă pomenesc rîzînd, sonor, ca tata, dar în spatele risului meu e, totdeauna, perdeaua de lacrimi a mamei, mă pomenesc, și eu, copleșit de o adîncă tristețe, de o singurătate amară, dar, îndărătul lacrimilor me e, răsună risul tatii care cu o glumă izbute să risinească amărăciunile și să bagatelizeze orice disperare. Am copilărit într-o uliță din mahalaua tabacilor, într-un han cu odăite de chirpici, lipite de pămînt, chirpice ca să nu le ia vîntul, cu cite o magazie, unde fața, ce servea, vara, ca bucatărie, unde iarna erau îngămădite — cînd aveam —, lemnele ude. În hanul nostru locuia o omenire peștrită, funcționari fără slujbe, paznici de noapte, studenți în teologie, prăvăliași în Gura Pieței, armeni uscățivi cu nevestele îmbrăcate, de dimineață, în negru, ca pentru înmormîntare, evrei sefarzi cu soții dolofane, în capoate înflorate, bind, tot timpul cafele și fumînd țigară de la țigară, fapt ce i se părea mami de o m rălă scandalosă. În fundul curții, în partea cea mai oropsită, fără soare, locuia madam Capdefier, văduvă cu cinci fete. În primăvară, cam înaintea Paștilor, auzeam în fundul curții plîsete înăbușite. Știam că iar i-a murit văduvei o fată, de ofiică. În fața porții era atîrnat un steag alb, iar a doua zi, întregul han petrecea sicriul spre cimitir. În după amiezile lungi și toride de vară, femeile ieșeau cu scaunele pe trotuar, în piața din fața postului de pompieri, din apropierea Girlei, unde un locotenent pomădat scoate tulumbele în stradă și înălța o scară pe care soldații făceau exerciții spectaculoase, în timp ce ofițerul ciupea spanioloaicele focoase o curte galantă, nu rareori, recompensată. Pe mine, copil de cinci ani, descult pe maidanele cu scoartă ale tăbăcarilor, răspîndind un miros de putreziciune, pe care îl simț și as-

Primum din partea M.I.C.M.-C.I.U.T.C.P.M., Baza de aprovizionare cu materiale și echipamente utilaj chimie și rafinării, din Calea Griviței nr. 367 : „In legătură cu articolul intitulat Comenzi urgente pe linia moartă! aparut în numărul 35 din 1 septembrie al revistei Flacăra, vă informăm: în ziua de 17 mai 1977 au sosit din U.R.S.S. la stația C.F.R. „16 februarie 1933“ două colete în greutate totală de 1500 kg cu destinația B.A.D. Utilaj chimic și rafinării, însă în locul adresei noastre s-a înscris eronat, de către Romtrans-Galați, bd. Miciurii nr. 1. A fost nevoie, de aceea, ca Romtrans-Galați să rectifice eroarea și în acest fel să devenim destinatari. În ziua de 5 septembrie a.c. au fost ridicate cele două colete. Menționăm că articolul a fost prelucrat cu angajații, pentru a se evita pe viitor astfel de cazuri. Vă mulțumim pentru sprijinul acordat“.

Pe alea Tebea din București-Berceni ambalajele de la complexul comercial din bd. Constantin Brâncoveanu, bloc M 2

III așteaptă să fie ridicate de I.C.V.A. sector 5. (Fotografie de Nicolae Tokacek, București)

Sintem angajații Inspectoratului pentru controlul calității semințelor din Ploiești, care este subordonat Direcției generale pentru agricultură a județului Prahova. Prin prezenta ne exprimăm nedumerirea privind felul cum se aplică decretul referitor la majorarea retribuției. Conform articolului 4 din acest decret, majorarea se aplică eșalonat pe ramuri de activitate economică începând cu 1 iulie 1977. Inspectorate similare cu al nostru, care își desfășoară activitatea în aceeași formă organizatorică și cu aceleași sarcini, primesc majorarea retribuției începând cu data de mai sus, pe cind noi sintem planificați pentru 1 septembrie 1978. Menționăm că în Buletinul Oficial nr. 53/27 iunie a.c., pagina 20, anexa 2, sintem nominalizați pentru primirea retribuției majorate începând cu data de 1 iulie. Am dori să aflăm cine are dreptate. Dacă direcțiile agricole județene Brașov, Sibiu, Dimbovița, Mureș și multe altele au aplicat corect decretul majorând retribuțiile începând cu 1 iulie 1977, de ce Direcția agricolă a județului Prahova nu a procedat la fel? (Semnează un grup de 14 angajați)

La data de 25 iunie a.c. a decedat mama mea, în vîrstă de 89 de ani. La 28 iunie am depus la Oficiul de pensii din Tg. Mureș actele, iar la data de 5 iulie mi s-a remis prin mandat postal suma de 800 de lei, ajutor de înmormintare. La 6 iulie însă mi s-a cerut să restitu sumă. M-am prezentat personal la Oficiul de pensii, pentru clarificarea situației. Mă rețin de a vă descrie felul necuviincios cum am fost primită și lămurită, respectiv nelămurită. „De la 1 iulie s-a schimbat legea și trebuie să restituți suma...“ a fost lăcomnică lămurire. Înțeleg că de la 1 iulie s-a schimbat legea, dar mama mea a murit cu șase zile înainte de intrarea în vigoare a noii legi, iar actele le-am depus tot înainte, după cum am zis, pe 28 iunie. Nu știu — și întreb — dacă legea nouă poate opera retroactiv, chiar dacă suma a fost remisă după această dată — din comoditatea vreunui angajat. (Baga Vilma, Tg. Mureș)

În ziua de 6 septembrie a.c. am primit alocația pentru copil de la Consiliul popular Ghidigeni, județul Galați. Am primit cu 2 lei mai puțin, aceștia reprezentînd costul unui buletin pentru un „concurs de fotbal“ organizat de F.C. Galați. Nu fac o problemă pentru bani și bucurios aș contribui la dezvoltarea sportului. Buletinul trebuia completat însă și depus pînă în data de 5 august a.c. Este, aici, ceva ce nu înțeleg. Vorba ceea: păcăleală păcăleală, dar s-o știm și noi! (Vasile Sușnea, Tecuci)

Din respect pentru adevăr, vă rog să publicați în paginile revistei următoarele precizări, în legătură cu unele neadevăruri devenite publice referitoare la activitatea mea.

1. N-a existat, în spectacolul din 22 august 1977, nici o legătură între „lătratul“ prezentatorului și apariția mea pe scenă, care a avut loc la jumătate de oră după numărul prezentatorului.

2. N-am făcut nici un fel de referire la viața mea personală, ci am interpretat șapte melodii, muzică populară și române. toate din repertoriul curent și avizat de organele în drept. Bucata „Adu cali, Simioane“, care a intrat-o pe autoarea articolului, se află înregistrată pe o casetă editată de Electrecord, precum și pe discul lui Marin Cornea, unul dintre tinerii și talentații noștri interpreți. N-am cîntat decît melodii cu caracter patriotic, folclor inspirat din viața nouă și fericită a satului românesc de astăzi, precum și un cîntec despre învingerea greutăților după cutremurul din 4 martie 1977. De asemenea am interpretat un cîntec dedicat Nadeiei Comăneci. TOATE ACESTE AU FOST INREGISTRATE ȘI DIFUZATE LA RADIO, LA TV SAU PE DISCURI.

3. Nu este adevărat că aș fi cîntat în spectacol alături de Ana Pacatius, deci nu este adevărat că am făcut referiri la viața mea personală, la amururile mele trecătoare ș.a.m.d., așa cum se susține. Într-adevăr, afișul suna „Doi flă-

căi și o Anișoară“, numai că Ana Pacatius NU A LUAT PARTE LA TURNEUL ansamblului Hașegana din Hunedoara!! Din toate aceste argumente, cred că reiese, tovarășe redactor șef, lipsa de informare sau chiar reaua voință a autoarei articolului. Firește, nu mă consider un artist perfect, știu că mai am multe de învățat și de perfecționat, dar mi se pare nedrept să fiu criticat după ureche, cu argumente lipsite de acoperire. Mulțumindu-vă pentru atenție, vă asigur de stima și respectul meu.

Ion Dolănescu
19 septembrie 1977

Mă numesc Anatolie Chiosea, sînt din Pitești. Prin sentința penală 3703 din 23 septembrie 1973, Judecătoria Pitești obliga pe Pop Ilie Iulian din Brașov să-mi plătească suma de 2500 de lei. După pronunțare, m-am prezentat la Judecătoria Brașov, biroul executoriu, pentru a-mi rezolva problema. Mi s-a spus să aștept, și-am așteptat. Am așteptat 4 (patru ani) și banii tot nu i-am primit.

Locuiesc în București dar sînt, de fel, din comuna Simmartin, județul Cluj. În concediu am plecat acolo, în satul meu, unde pe 1 august a.c. am depus la starea civilă a Consiliului popular comunal actele pentru oficierea căsătoriei mele cu Gheorghe Constantin. Actele au fost primite de tovarășa Mănașturean Margareta, contabil, deoarece tovarășul secretar Miklosi Francisc, investit cu dreptul de a oficia căsătoriei, era plecat în concediu. Din această cauză a trebuit să împrumutăm „declarații de căsătorie“ imprimare de la Consiliul popular al unei comune vecinate. Apoi, pe 8 august, am fost anunțați de tovarășa Mănașturean că nu se poate oficia căsătoria deoarece n-aveam domiciliul în Simmartin. Intrucît sînt născută în această comună, șeful de post, Pop Vasile, mi-a pus viza de flotant, încercînd astfel să ne ajute. Pe 10 august am fost invitați de tovarășa Mănașturean la consiliu, pentru oficierea căsătoriei de către tovarășul primar Fecete Vasile. Surpriză: tot dînsa ne anunță, cu seninătate, că tovarășul Fecete e plecat la Gherla. Dar, e adevărat, a hotărît să întocmească toate actele, urmînd ca a doua zi să se mai încheie o dată căsătoria în prezența tovarășului primar. În seara aceleiași zile am fost anunțați să nu ne mai prezentăm a doua zi, adică pe 11 august, cum conveniserăm, deoarece tovarășul primar va fi plecat la Cluj-Napoca pentru trei zile. Fiind plecat, ni s-a spus, tovarășul primar va trece pe la starea civilă județeană și se va interesa dacă nu poate oficia căsătoria chiar dînsa, tovarășa Mănașturean. În 11 august, seara, dînsa ne-a spus: o să-mi dea cei de la județ un telefon în jurul orei 10. miine, 12 august. Aceia au uitat însă, probabil, fiindcă la apelul telefonic al tovarășei Mănașturean nu s-a primit nici un răspuns. Urma să ne anunțe în cursul zilei ce s-a hotărît. Nefiind deranjați, ca să zic așa, am deranjat-o noi pentru a întreba ce se întîmplă cu actele, fiindcă se apropia termenul de expirare. Iar dînsa ne-a dat actele înapoi. Bănuim că certificatul de căsătorie, completat deja, a fost anulat, iar în dreptul numărului de înregistrare 148 a fost scris „retiras“. Nu pentru că noi ne-am fi răzgîndit, ci pentru că pur și simplu nu s-a găsit nimeni să officieze căsătoria! (Eugenia Rîti)

Ce solicită ei? Puțină omenie...

Între scrisorile sosite la redacție există, într-un număr deloc neînsemnat, și unele care ar fi putut să nu vină. Ba, am putea zice, chiar ar fi trebuit să nu vină, dacă în rezolvarea problemelor discutate în aceste scrisori cei de care depinde aceasta ar fi dovedit pe lingă cunoașterea textelor de lege, generoase în posibilități, și un dram măcar de omenie. Cînd, în locul atenției pline de discernămint și de omenie cu care se cuvin a fi întimpinate orice necaz ori cereri ale oamenilor muncii, își fac loc atitudinea de nepăsare, tergiversările și amînările de pe o zi pe alta — ori chiar de pe o lună sau de pe un trimestru pe altul — atunci oamenii scriu, desigur, acolo unde cred de cuviință. Pînă la urmă lucrurile se rezolvă, dar amînările, dar tratamentul acesta lasă în sufletul oamenilor gustul amarăciunii. Iată cazul cititoarei Maria Badea, angajată la I.M.M.R. Simeria, care zice: „Îmi este foarte neplăcut că trebuie să scriu această scrisoare, dar o fac deoarece organele noastre sindicale nu au înțeles că trebuie să ajute un om infirm pentru care și așa viața este frustrată de unele bucurii. Sint infirmă de brațul drept. Din această cauză sînt nevoită să port proteză. De fiecare dată cînd a trebuit să-mi schimb proteza, am beneficiat de ajutorul statului, fiind femeie săracă, cu venituri modeste. La ora actuală este necesar să-mi schimb din nou proteza și am intervenit în nenumărate rînduri la Comitetul sindicatului din întreprinderea noastră pentru a mi se acorde un ajutor bănesc pentru plata — în parte — a acestei proteze, dar de fiecare dată am primit un răspuns negativ“. La rîndul lui, Nilă C. Ion, din Izvoru-Dolj, scrie: „Am lucrat la C.A.P. timp de 14 ani. Ultima dată am lucrat la zootehnie, 6 ani, dar în luna februarie, în acest an, pe cînd făceam porțile de paie pentru vite s-a lăsat șira și a căzut un balot care era și înghețat, lovindu-mă la piciorul drept și fracturîndu-mi piciorul de la gleznă. Am fost internat în spital cîteva luni. Certificatele le-am adus la C.A.P. pentru a-mi face plata după ele, dar tovarășii de aici care cunosc sau ar trebui să cunoască de la oameni condițiile în care m-am accidentat nu vor să le ia în seamă fiindcă, zic ei, nu există procesul-verbal de accidentare“. Dacă astfel stau lucrurile, întrebarea pe care ți-o pui nu poate fi decît una plină de indignare: „Dar, bine, oameni buni, cine trebuia să facă procesul-verbal?“ Și iată și această scrisoare tulburătoare: „Mă numesc Grigore Ilie, de profesie asistent medical principal la Centrul de recoltare și conservare a singelui din Rimnicu-Vilcea. Soția mea, Grigore Octavia, este soră medicală la Dispensarul

T.B.C. Rm.-Vilcea și prin luna februarie a.c. a venit acasă foarte impresionată de consultarea făcută de ea pe teren, la familia Uță Gheorghe din Zona Nord, bloc F 5/6, scara D, apartament 1. Familia aceasta are trei copii. Mama acestora: etilică, fără serviciu. Tatăl lor, de asemenea etilic și bolnav de TBC pulmonar, a fugit din sanatorii și nu s-a prezentat să i se dea nici tratament ambulatoriu la dispensar. A fost dus în cele din urmă de soția mea, cu sprijinul miliției, și internat la sanatoriu TBC Mihăiești, unde la începutul lunii iulie a decedat. Copiii, Maria, de 12 ani, Gheorghe, de 11 ani, și Silvia, de 8 ani, trăiesc într-o mizerie cumplită pentru că mama lor umblă veșnic beată, are o viață dezordonată și imorală. Bieții de ei trăiesc din ce pot, din ce mai primesc de la alții, spală borcane și sticle pe care le valorifică prin I.C.V.A. dar și puținii lor bani cîștigați astfel li-i ia așa-zisa lor mamă ca să-i dea pe băutură. Față de această situație am spus soției mele să informeze pe șeful dispensarului TBC, dr. Petria Nicolae, și să insiste să facă ceva pentru acești copii. S-a trimis, deci, o adresă la Direcția sanitară județeană, dar după patru luni de zile nu s-a făcut auzit și simțit nimic. Cu aproximativ două luni în urmă personal m-am adresat Consiliului popular județean și-am trimis și pe soția mea pentru a da toate datele și informațiile necesare cu privire la acești copii. Am aflat că au făcut sesizări la organele locale și alți locuitori ai blocului și cartierului, dar fără efect“. Cum nu avem metode să ne îndoim de adevărul celor scrise de asistentul medical, îi împărțăm revolta justificată față de indiferența manifestată în ceea ce-i privește pe cei trei minori care trebuie ajutați cît mai repede. O autoritate tutelară există, sintem siguri, și în Rimnicu-Vilcea și lucrătorii de aici cunosc grija de adînc umanism a legilor privitoare la copii. Nu trebuie să aibă aceeași atitudine și cei chemați să le aplice?

MARGA NEDELEA ■
DUMITRU ELIADE ■

● Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10-13 iar luni, marți și miercuri între orele 10-17.

● „FLACĂRA“ nu ia în considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.

Poșta redacției

■ Ilie Dragomirescu — Timișoara. Potrivit Statutului personalului didactic, gradele didactice obținute înainte de reforma învățămîntului din 1948 sînt recunoscute numai cadrelor didactice aflate în activitate.

■ Viorel Bujoreanu — Iași. Am fost informați de către Combinatul de utilaj greu Nicolina-Iași că sînteți trecut pe listele de prioritate pentru locuințe pe anul 1977 la poziția 2, apartament cu două camere.

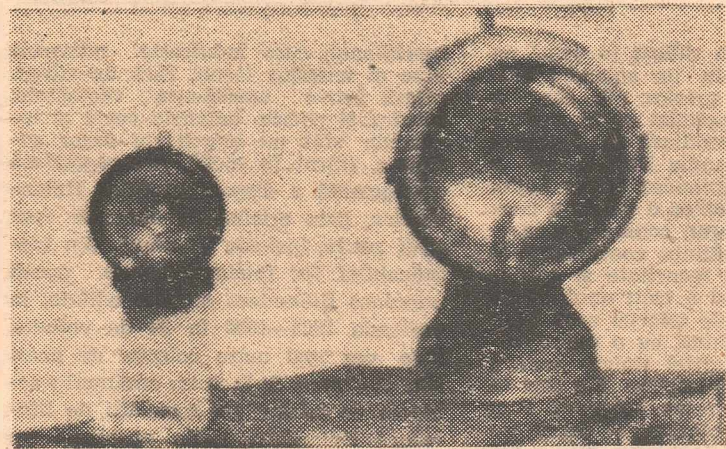
■ Grup cititori — București. Societatea numismatică română primește în rîndul membrilor săi pe cei care cunosc știința numismatică și celelalte discipline ajutătoare. Pentru a deveni membru corespondent sau activ este necesar ca solicitantul să depună o cerere adresată președintelui, acad. Emil Condurachi, însoțită de două recomandări de la doi membri activi ai societății, două fotografii, taxa de înscriere, precum și cotizația pentru anul în curs. Adresa societății este: București, sector 1, strada Madrid nr. 8 bis, cod. 71222.

■ Paraschiv Munteanu — Mera, Vrancea. În scrisoarea pe care ne-ați trimis-o scrieți că ați „greșit amar“ la serviciu pentru ca apoi să scrieți că vi s-a desfășurat contractul de muncă „în mod greșit“. Reveniți cu amănunte cît mai clare, cît și cum a greșit fiecare.

■ Mariana Buzie — Sibiu. Ni s-a comunicat că ați fost anunțată încă din luna iunie a.c. că sesizarea dv. fiind întemeiată s-a declarat recurs extraordinar care a fost trimis spre rejudecare Tribunalului Suprem.

■ Lucia Cioarea — Focșani. Doctorului Constantin Băcanu îi puteți scrie pe adresa: str. Biserica Amzei nr. 2, sector 1, București, cod 70172.

M. N. ■

Lucrăm la Revizia de vagoane București Grivița, postul de revizie București-Nord. De curînd, în baza dispozițiilor date, nu mai facem revizia tehnică la trenurile de călători cu lămpi electrice cu acumulator, ci cu lămpi de carbid. Acestea din urmă însă sînt de dimensiuni mari, sînt greu manevrabile și nici nu asigură o vizibilitate prea bună. Facem această sesizare deoarece lucrînd cu lămpi de carbid putem scăpa unele defecte la vagoane și astfel sigu-

ranța circulației și viața călătorilor pot fi periclitare, cît și, se-nțelege, situația noastră. Noi am raportat conducerii unității aceste lucruri, dar situația a rămas neschimbată. Adăugăm că printre noi sint oameni cu o vechime mare în meserie, care știu bine să aprecieze calitatea lămpilor, precum și faptul că unele revizii de vagoane din țară sint înzestrate cu lămpi electrice cu acumulator. (Semnează un grup de opt angajați)

OCHII ȘI URECHILE LUMII

Poveste cu singe rece

Îată o sonată în patru timpi, aruncată în ultima pagină a ziarului lumii, acolo unde se găsesc îndeobște poveștile supreme și taciturne ale vieții pe pământ. Pentru a ne păstra singele rece — așa cum ne sfătuiesc spiritele civilizate în fața a tot ce e sfiștor, deși Feodor Mihailovici Dostoievski susținea fără rușine că toate cărțile lumii nu valorează cât lacrimile unui copil, dar cine îndrăznește să urmeze sfaturile prea umanului scriitor? — pentru a fi la locul nostru și a ne simți bine fixată cravata la gât, pentru a evita orice sentimentalism barbar, propun un joc al inteligenței lucide și grozave. Care din cei patru timpi ai sonatei e cel mai „tare”? Deci:

1) O începătoare în ale hoției — în vîrstă de doar 12 ani — a fost arestată duminică de poliția din New York pentru răpirea unui copilăș de 5 ani.

2) După trei zile, ea auzi la televizor apelul lansat de părinții micului dispărut.

3) Ea telefonă atunci că e gata să elibereze copilul în schimbul a 17 dolari, a unei rochițe și a unui pachet de ciocolată.

4) Dar la locul și la ora fixată pentru schimb — într-o stație de metrou — apăru poliția care înhătă pustoaița.

Prima frază are prea mult sens — cu toate că a fi arestat, la 12 ani, tocmai duminică, la o oră cînd poți linge o înghețată sau vedea o rudă apropiată la spital, ascunde și o oarecare absurditate a vieții.

Ultima frază nu are nici un haz.

Între celelalte două propozițiuni — înclin să cred că 80—90 la sută din populația lumii educată, de la „Fără familie” la Hitchcock, în spiritul detaliului adevărat și memorabil, o vor alege pe aceea cu ciocolata și rochița. Nu. În optica mea rece și crudă, nimic nu se compară cu cel de-al doilea timp care conține acele trei zile... Acele trei zile fără de amănunte, în care o fată de 12 ani ce dracu' — că numai dracu' deține aici raza unei înțelegeri — putea să facă, după ce a răpit un copil de cinci ani? Il mîngîia? Il bătea? Il dădea să mînce? Ce? Il legăna? Ii spunea povești? Ce fel de povești? Povești cu singe rece? Avem aici nu numai cel mai „tare” timp al poveștii dar și cel mai fastuos, cel mai complicat — ca un andante al unei sonate a mizeriei. Dovadă că la capătul lui, apare nebunia acestor 17 dolari. Dau toate romanele polițiste ale lumii pentru a dezlega cum a apărut această cifră în mintea fetei.

RADU COSAȘU ■

Cooperarea internațională pentru utilizarea atomului în scopuri pașnice

În anul 1856 cînd savantul francez Becquerel descoperea, dealtfel în mod întimplător, fenomenul radioactivității, nimic nu lăsa să se întrevadă cariera deosebită pe care avea să o urmeze atomul, integrarea sa în viața societății omeneste. Privită la început ca o curiozitate a materiei, proprietate inerentă unor materiale botezate „radioactive”, energia nucleară constituia în principal preocuparea restrînsă a unor grupuri de savanți interesați în cercetări fundamentale asupra materiei și structurii atomului. Aceste cercetări însă au fost precipitate de izbucnirea celui de-al II-lea război mondial, în cursul căruia energia nucleară a cunoscut o rapidă dar funestă dezvoltare, consacrată în 1945 prin lansarea asupra orașului japonez Hiroshima a primei bombe atomice. Era nucleară începea astfel în istorie și în conștiința umanității cu o sumbră punere în gardă asupra faptului că umanitatea a ajuns să producă arme pentru autodistrugerea sa. Evoluția științei și tehnologiei nucleare a continuat însă și a condus la apariția utilizărilor pașnice, care s-au impus tot mai mult ca o contribuție specifică pe care acest domeniu al genului uman îl poate aduce la procesul dezvoltării.

Utilizarea pașnică cea mai cunoscută a energiei nucleare o reprezintă astăzi fără îndoială, producerea de energie electrică, care s-a dezvoltat de o manieră spectaculoasă. Astăzi, funcționează în lume 197 de centrale nucleare-electrice cu o putere totală de 88 248 Mwe iar în construcție se află încă un număr de 367 asemenea instalații care vor produce 340 350 Mwe. În jurul anului 1984 se așteaptă ca în lume să funcționeze 500 centrale nucleare-electrice, care să producă 356 337 Mwe.

Pe lângă utilizarea atomului pentru producerea de energie, aceasta cunoaște largi aplicații în medicină, industrie, agricultură, biologie etc., prin desalinizarea apei de mare, folosirea izotopilor pentru diagnosticarea și tratarea diverselor boli și tumori, inclusiv a cancerului, supravegherea funcționării furnalelor și verificări de piese metalice, ameliorarea soiurilor de plante, supravegherea poluării mediului ambiant și multe altele. Chiar și acest tablou extrem de sumar al multiplilor avantaje pe care atomul pașnic le poate oferi umanității ilustrează faptul că astăzi energia nucleară a devenit o forță care nu mai poate fi ignorată în procesul dezvoltării economice și sociale a statelor și popoarelor.

Este bine cunoscută interdependența care există între dezarmare și dezvoltare, influența covârșitoare pe care reducerea cheltuielilor militare o poate avea asupra trecerii unui număr tot mai mare de state pe calea progresului și civilizației. În domeniul energiei nucleare această legătură îmbracă însă o semnificație deosebită, cu un puternic caracter de condiționare. Într-adevăr, caracterul bivalent al atomului — sursă de energie pașnică inepuizabilă și armă de distrugere în masă în același timp — ilustrează cu forța evidentei condiția strînsă, uneori inseparabilă care există între dezarmare și dezvoltare.

Impedimentul cel mai important astăzi în calea dezvoltării energiei atomice în scopuri pașnice este tocmai existența arsenalelor nucleare.

În primul rînd, prin faptul că posibilitatea teoretică a utilizării aplicațiilor atomice și în scopuri militare constituie o frînă artificială în calea transferului de tehnologie nucleară către statele în curs

de dezvoltare, de teama că acestea ar putea să le utilizeze și în alte scopuri decît cele pașnice. În al doilea rînd, cursa înarmărilor nucleare absoarbe cea mai importantă parte a personalului științific care în loc să-și dedice eforturile ameliorării utilizărilor pașnice își irosește energia și talentele în perfecționarea armelor nucleare existente și producerea altora noi, din care ultima, bomba cu neutroni, a fost deja pusă la punct. În al treilea rînd, cursa înarmărilor nucleare reprezintă prin ea însăși o uriasă irosire de materiale nucleare și fonduri bănești, care afectează direct posibilitățile de utilizare pe cale pașnică, asistența ce s-ar putea acorda în acest domeniu statelor în curs de dezvoltare.

Această interdependență dintre utilizările pașnice ale energiei nucleare și folosirea sa ca armă de distrugere face ca sarcina cea mai nobilă ce revine tuturor celor ce lucrează în acest domeniu să fie aceea de a face totul pentru a împiedica folosirea cuceririlor genului uman în scopuri distructive, ale războiului, ale învrăjbirii și dominației popoarelor, astfel încît ele să servească exclusiv păcii, civilizației, bunăstării, libertății, independenței și fericii tuturor națiunilor.

Pentru atingerea acestor nobile obiective, în anul 1957 a fost creată în cadrul familiei O.N.U. o organizație specializată — cu sediul la Viena — Agenția Internațională pentru Energia Atomică (A.I.E.A.) — avînd ca misiune fundamentală de a încuraja și facilita în lumea întreagă utilizarea în scopuri pașnice a energiei atomice. În luna septembrie a acestui an, organizația va sărbători 20 de ani de existență, prilej pentru o amplă trecere în revistă a activității desfășurate, și, în același timp, moment de referință în analiza căilor și metodelor de sporire a contribuției organizației la dezvoltarea aplicațiilor pașnice ale energiei atomice.

Acest jubileu are loc în condițiile în care Agenția Internațională pentru Energia Atomică intră într-o fază decisivă a activității sale — faza industrializării energiei nucleare, a transformării sale într-o sursă accesibilă unui număr tot mai mare de state, pentru ridicarea bunăstării lor materiale și spirituale. Într-adevăr, în contextul necesităților mereu crescînde de energie ale omenirii și ca rezultat al dezvoltărilor tehnologice din acest domeniu, sursa nucleară s-a transformat într-o forță de producție directă, de a cărei contribuție depinde, în

tr-o mare măsură, depășirea decalajelor existente în lume, lichidarea stării de subdezvoltare.

A.I.E.A. poate contribui, prin activitatea sa, ca marile avantaje pe care le oferă utilizarea în scopuri pașnice a energiei nucleare să servească la înlăturarea subdezvoltării, la ridicarea nivelului de civilizație al tuturor popoarelor. În acest scop se impune perfecționarea în continuare a structurii și programelor Agenției, adaptarea ei continuă la realitățile și nevoile lumii de azi, inițierea și luarea de măsuri eficiente pentru creșterea substanțială a sprijinului acordat de A.I.E.A. țării membre, îndeosebi celor în curs de dezvoltare, în vederea accelerării ritmului de introducere a energiei nucleare, a aplicării izotopilor și radiațiilor în viața economică. În condițiile în care pe plan internațional se manifestă tendințe de restrîngere și împiedicare a utilizărilor energiei atomice în scopuri pașnice, invocîndu-se grija pentru împiedicarea proliferării armelor nucleare, Agenției de la Viena îi revine sarcina specială de a facilita accesul tuturor statelor la beneficiile științei și tehnologiei nucleare, pe o bază nediscriminatorie, prin sporirea asistenței tehnice destinate statelor nepesoare de arme nucleare, inclusiv prin livrări de materiale nucleare și echipamente, precum și prin liberalizarea transferului de tehnologie.

România, țară socialistă în curs de dezvoltare, este angajată plenar în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, acordînd științei o importanță de prim ordin în asigurarea progresului țării. Potrivit directivei Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român, un rol de seamă revine în acest cadru și aplicațiilor pașnice ale științei și tehnologiei nucleare. Astfel, se prevede ca în anul 1990 peste 20% din totalul puterii instalate în domeniul producerii de energie electrică să fie în centrale nucleare-electrice. Desigur, pentru realizarea acestui program de dimensiuni considerabile, știința și industria românească urmează să facă eforturi deosebite. În același timp însă, pe lângă efortul propriu, țara noastră va putea beneficia și de asistență tehnică din partea Agenției Internaționale pentru Energia Atomică la ale cărei activități participă activ, în calitate sa de membru fondator al Organizației.

TEODOR MELEȘCANU ■

Hayerdahl din nou la drum

În luna octombrie, renumitul navigator norvegian Thor Hayerdahl va porni într-o nouă călătorie la bordul unei ambarcațiuni din trestie numită „Tigris”. Punctul de plecare al acestei expediții pe întinderile albastre va fi anticul oraș mesopotamian Qurnak, unde se unește Tigru cu Eufratul, apoi va ieși în apele Golfului și mai departe prin Marea Arabiei în apele Oceanului Indian. Scopul expediției este să dovedească ipoteza că vechii locuitori ai Mesopotamiei au fost primii oameni

de pe planetă care au ieșit în apele oceanului.

Ambarcațiunea va fi construită după modelul navelor din Mesopotamia de acum 6 000 ani. Profesorul Hayerdahl a declarat presei că în antichitate procesul răspîndirii civilizațiilor s-a efectuat pe mare și nu pe uscat, cum susțin anumiți istorici. Echipajul ambarcațiunii va fi alcătuit din 14 persoane: marinari, oameni de știință, un medic și un fotoreporter.

REPORTAJ PE GLOB

Orga pădurilor

Helsinki este, înainte de orice, un oraș învăluit de lacuri și mare. Ca Finlanda însăși. Printre păduri și stînci 60 000 de lacuri somnolează, limpezi și reci. Pădurile și stîncile s-au insinuat pînă în centrul capitalei. Un vast parc, unul din multele pentru care localnicii manifestă o pasiune nedismulată. În mijlocul lui, printre coamele pleșuve, o orgă, monument fastuos, închinat lui Sibellius, care a spus și el, ca atîți alți fii ai acestor meleaguri: „Aud mereu în urma mea pașii pădurii”.

Pădurea și liniștea, apele și granitul formulează un fel de numitor comun pentru toate orașele finlandeze. Chiar capitala ajunsă astăzi la aproape o jumătate de milion de locuitori nu are nimic din nervozitatea poluată, îngheșuirea urbanistică și în general trepidanța altor centre urbane, fie și din statele nordice, învecinate. Helsinki este un oraș calm, fără excentricități, o cetate relativ nouă, care în urmă cu un secol număra doar 4 000 de locuitori. Helsinki a crescut pas cu pas, s-a refă-

cut după incendii devastatoare, cu aceeași meticuloasă răbdare, rămînd el însuși, exact ca pădurile, secerate în fiecare an, și mereu înălțate, cu o vitalitate care a devenit un simbol al Finlandei. Nu întimplător, imaginea mesetenilor, pinilor sau molizilor revine ca un leitmotiv, pentru orice încercare de portretizare a Helsinkiului sau a Finlandei. Economia țării își verifică vitalitatea în industria lemnului, care reprezintă peste o jumătate din exporturile finlandeze. Dealtfel, 16 la sută din exportul mondial de celuloză, și în aceleași procente, exportul de hîrtie și placaj, ca să nu mai vorbim de che-restea, provin din Finlanda. În felul acesta se explică și afirmarea cu totul excepțională a lemnului în școala de arhitectură finlandeză.

Helsinki a rămas un oraș mai mult vechi decît nou, fără proeminențele impozante ale altor metropole. Complexul de edificii din scuarul senatului — Curtea Supremă, Palatul Guvernamental, Catedrala și Universitatea — apasă prin stilul său imperial tot centrul Helsinkiului. În rest, străzi întregi intersectîndu-se mereu în unghiuri drepte, sînt flancate lenevos de case solide, cu două-trei etaje, confortabile, dar reci, după gustul burghez al începutului de secol. Și totuși, pe malul

Golfului Toölö, s-a ridicat în urmă cu aproape un deceniu un splendid edificiu, cutezător și grațios, alb, care a devenit efigia capitalei și în același timp o imagine familiară în întreaga Europă. Este Finlandia Hall, operă a marelui arhitect finlandez Alvar Aalto. Complexul conceput ca o patrie a concertelor a găzduit un concert de rezonanță pentru conștiința continentului: Conferința pentru securitate și cooperare. Atunci, orașul a trăit unul dintre marile momente ale istoriei sale. El a fost pregătit, îndelung, cu o minuțiozitate optimistă, dealtfel tipică pentru temperamentul localnicilor. S-a pus la punct o întregă rețea hotelieră, s-au editat timbre pe plante, și parcă tot orașul se pregătea să intre într-o eră nouă, a unui val turistic nesperat. A răsunat atunci, mai impetuoasă ca oricînd, muzica lui Jean Sibellius, în acest oraș al muzicii, mai puțin cunoscut din acest punct de vedere decît alte centre din Europa. Este de menționat totuși că la Helsinki activează aproape 400 de compozitori. Puțini știu că viața artistică a Helsinkiului, este extrem de susținută: două orchestre simfonice, și în primul rînd Opera Națională, în fața căreia poți înfîlți mereu cortegii de amatori pentru un bilet în plus, oferă sute de reprezentații, cu un elan

meridional, care îndulcește misterele albe și tristețea iernii, fără de sfișșit, aflată într-o apăsătoare vecinătate. Muzica și poezia, baladele vechi și legendele sînt nu numai un decor sufletesc, intrat în modă. Ele reprezintă o constantă a disponibilităților finlandezilor, gata oricînd să intoneze sau să-ți recite, inclusiv în saună, din inepuizabilul lor folclor. Vechile poezii populare finlandeze au fost editate, în perioada 1908—1950 în 33 de volume. Este cea mai mare colecție de acest gen din lume. Și încă un amănunt: arhivele de folclor ale societății de literatură finlandeză dețin aproape un milion și jumătate de lucrări... Și aici se pare că recordul mondial a fost atins.

Nu e de mirare că vocația acestei țări de a trăi în pace și de a prospera, în înțelegere cu vecinii și nu numai cu vecinii și-a găsit un cadru de afirmare tocmai în sala de concerte Finlandia, unde popoarele Europei și-au definit deziderate asemănătoare.

RADU BUDEANU ■

Un mare scriitor în închisorile sud-africane

Breyten Breytenbach

S-a născut la 18 septembrie 1939 în Africa de Sud într-un mic sat ce a îmbrumut un nume celebru — Wellington. Studiile superioare le-a urmat la Capetown, după care, în 1959, ajuns la Paris, a început să picteze. Poartă cu el și fără voia lui urmele ororii și absurdității unei lumi în care totul se separă cu violență omul de aproapele său. Fi-rește că prin pictură denunță demonii familiari: ființe morbide surprinse cu atitudine dintre cele mai delirante. Totul în culori sumbre, specifice unei lumi care-l scandalizează la maximum.

Tot la Paris, alături de pensule și mașina de scris și încercând să-și mascheze sfîșierile interioare dă frîu liber ironiei. O culegere de poeme și o alta de scurte texte în proză îi apar în 1964 la Johannesburg. Capătă o mare popularitate deși temele sale sînt foarte depărtate de ideologia oficială sud-africană, sintetizată de cuvîntul apartheid — separare. Breyten continuă. Expune pictură la Paris, Bruxelles, Amsterdam etc. Scrie mici texte, din ce în ce mai caustice, care supără oficialitățile sud-africane, cenzura și pun probleme editorilor săi. În 1970 „Lotus” este publicat sub pseudonim (Jan Blon) iar volumul „Ooblyfsels” a fost retras din librării. Doi ani mai tîrziu, „Skryt”, un alt volum, nu este acceptat și va fi publicat în Olanda. În august 1975 se afla în căutarea unui editor al cărții „Un sezon în infern”. Tot atunci revine în țară, este arestat și după puțin timp condamnat la nouă ani închisoare pentru că a simpatizat cu Congresul Na-

țional African, partid interzis în Africa de Sud.

Breyten Breytenbach are vocația justiției și libertății. Poezia lui denunță apartheidul și sistemul politic sud-african, „care — după propriile-i cuvinte — maschează realitatea și nu încetează să comită crime împotriva oamenilor simpli”. Înainte de orice să reținem că Breyten e afrikaans, adică alb, în Africa de Sud. E un om a cărui conștiință vibrează profund în fața realităților din țara sa, un artist care, prin arta lui, înțelege să-și exprime protestul față de o atare lume, s-o denunțe. Ironia soartei, Breytenbach a fost premiat pentru volumul „Vietskrig” dar laureatul s-a bucurat de acest premiu aflîndu-se după gratiile închisorii din Pretoria. De curînd, la Paris, lui Breyten i-a fost tradus volumul „Foc rece”, foarte bine primit de numeroșii recenzenti. Și tot de curînd, el a compărut iarăși în fața unui tribunal din Pretoria, acuzat de „tentativă de evadare din închisoarea centrală din acest oraș”. Probele nefiind concludente, un nou interogatoriu a fost programat pentru 20 iunie, apoi altele pentru luna iulie a.c.

În cele ce urmează vă oferim în versiune românească una dintre poeziile lui Breytenbach: „Testamentul unui răzvrătit”. Acum, cînd în închisorile sud-africane a murit încă un militant antiapartheid și un patriot înflăcărat, Steve Biko — strigătul lui Breytenbach este și mai puternic, iar protestul său și mai viguros.

D. C. ■

Testamentul unui răzvrătit

Dă-mi o pană
Ca să pot scrie
că viața nu e zadarnică

dă-mi un anotimp
ca să privesc aerul în față
atunci cînd piersicul își varsă alba
floare

o tiranie se prăbușește

lasă mamele să plîngă
lasă sinii să se usuce
și să le sece sfîrcurile

dă-mi o iubire
care să nu putrezească între degete
dă-mi o iubire
ca asta pe care vreau să ți-o dau eu

dă-mi o inimă
care să bată fără oprire
mai tare, mai tare decît bătaia albă
a unui porumbel speriat în noapte
mai repede decît amarele gloanțe

dă-mi o inimă, o mică fabrică de sînge
care să scuipe
flori de bucurie

căci singele este dulce, frumos
nicicînd adevărat sau fals

aș vrea să mor înainte de a fi mort
cînd singele-mi e încă fertil
și roșu
înainte să cadă drojdia neagră a
îndoielii

dă-mi două buze
și cerneala deschisă pentru limba mea
care o să se începe în lapte
o lungă scrisoare de dragoste pentru
pămînt

care va fi din zi în zi mai dulce
va alunga toată amarăciunea
și va arde mai dulce ca vara

lasă atunci să vină vara
fără fișia de legat la ochi, fără corbi
lasă stîlplul infamiei, piersicul
să-și dea în pace roadele roșii

și adu-mi un cîntec
de turturele de bucurie
să pot cînta cum nu pot
că viața nu e în zadar

căci dacă mor cu ochii deschiși
cîntecul meu purpuriu nu va pieri.

În românește de DUMITRU CONSTANTIN ■

Specialiști români pe cinci continente

Sondorii, la est de Bagdad

— Nu ne-am fi închipuit niciodată că vom lucra, noi, petroliștii, într-un peisaj selenar — ne spuneau inginerii Florian Bar și Ștefan Radu, de la „Rompetrol” — și totuși, cînd ne-am apropiat de muntele Hamrin, din nordul Irakului, ne-am trezit tocmai într-un asemenea cadru ireal. Este un munte erodat, lipsit de căi de acces, plin de pietre și de bolovani, peste care cel mai bine ai putea trece doar cu un modul lunar. O singurătate evasiabsolută. Doar arareori întîlnești păstori nomazi, cu oile și corturile lor, parca veniți de nicăieri și întorcîndu-se tot acolo. Vara te lupți cu arșița, mercurul coborînd rareori sub 45 de grade la umbră, iar în sezonul ploilor înfrunți apele dezlănțuite. Firește, obstacolul principal rămîne căldura. Oamenii noștri se sculau la 3 noaptea ca să mai prindă un pic de răcoare la lucru. Și totuși satisfacțiile profesionale și morale au fost mari, foarte mari.

Încă în anul 1971, pe baza unei înțelegeri între Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei și Ministerul Petrolului și Mineralelor din Irak s-a stabilit că o serie de întreprinderi românești vor acorda organizațiilor irakiene de resort servicii și vor efectua lucrări pe bază de contract în vederea dezvoltării industriei petroliere din acea țară. Astfel, „Rompetrol” a încheiat două contracte, în valoare de mai multe milioane de dolari, pentru prospectarea seismică de petrol și forarea de sonde de explorare pentru țitei și gaze în Irak. De subliniat că la data respectivă erau primele contracte de execuție de lucrări peste hotare, în domeniul extracției de petrol, din istoria industriei românești. O acțiune de pionierat, așadar. (Asistență tehnică fusese acordată și înainte pentru punerea în funcțiune a instalațiilor petroliere românești vindute Indiei, Algeriei și altor țări, dar aci ne referim la executarea de lucrări complexe, la fața locului, de către specialiștii noștri: este vorba deci nu numai și nu atât de export de materiale și instalații, ci de export de inteligență tehnică românească.)

La prospecțiunile seismice au participat 40 de ingineri, tehnicieni și muncitori de înaltă calificare ai întreprinderii de prospecțiuni geologice și geofizice pentru hidrocarburi din București. Prospectările s-au desfășurat în zona de la est de Bagdad, precum și la sud de capitală și de-a lungul graniței cu Iranul. Evident, a fost vorba de o acțiune de largă anvergură, pe parcursul mai multor ani, în cadrul căreia a fost utilizată aparatul de înregistrare seismică de cel mai înalt nivel, prelucrarea și interpretarea datelor de observație realizîndu-se cu ajutorul analiștilor și calculatorului electronic de la Centrul de calcul I.P.G.G.H. din

București, unde periodic se trimiteau cu avionul „rolele” cu date.

Muncitorii și tehnicienii irakieni au lucrat cot la cot alături de români, familiarizîndu-se nu numai cu teoria prospecțiunilor, ci și cu manipularea preferențioaselor aparate de înregistrare, și ulterior s-au calificat în această meserie de mare însemnătate practică pentru țara lor.

După o activitate susținută, care de altfel nu s-a încheiat încă, s-a elaborat un prim raport pentru punerea în evidență a unor zone cu structuri eventual purtătoare de hidrocarburi. Sutele de kilometri exploarați seismic în linie perfect dreaptă (indiferent de accidentele de teren!), lunile petrecute în arșiță și sub aversele de ploaie, calculele nesfîrșite și prelucrarea lor la ordinator (operație aparent simplă, dar în realitate uluitoare de complicată, sub raportul programării), toată această activitate a zeci și sute de specialiști, minuțios coordonată și desfășurată în paralel în țară și în Irak, s-au concretizat în final doar în vreo 20 de pagini dactilografiate, însoțite de hărți. Pe această bază a fost fixată și prima locație a unei sonde de explorare la 30 km est de Bagdad.

Forajul a început la 1 iunie 1975, atingîndu-se, în final, 4842 m, cea mai mare adîncime înregistrată pînă atunci în Irak. Cum s-a ajuns la acest record, de ce a fost nevoie de un efort tehnic atît de prelungit? Fiind vorba de o zonă ale cărei bogății din adîncuri erau încă neexplorate, trebuia mers pînă la mari adîncimi, deoarece de rezultatele cercetării depindea, într-un anumit sens, întreg viitorul zonei.

Și astfel, o zi de iulie 1976, care nu părea a se deosebi cu nimic de suratele ei din calendar, s-a dovedit a fi Ziua cea Mare. Pe la 9 dimineața a țîșnit din străfundul pămîntului aurul negru! Pe dată, s-a strîns în jur întreaga echipă de la sondă, condusă de inginerul Nicolae Petre. Erau acolo maiștrii de foraj Dumitru Codescu și Gheorghe Mălinescu, sondorul-șef Nicolae Stoican și alți români și, bineînțeles, irakieni, în total vreo 15 oameni, care au trăit atunci o experiență memorabilă. Țiteiul a fost îndreptat prin țevi la 200 m distanță de sondă pentru măsurători, apoi i s-a dat foc, potrivit obiceiului. Succes deplin!

În prezent, pe baza rezultatelor prospecțiilor și forărilor românești, Compania națională irakiană de petrol pregătește planuri pentru săparea altor sonde de explorare la est de Bagdad, iar românii lucrează la a treia sondă de explorare, în vederea conturării și evaluării perspectivelor zonei.

LIONEL NIȚESCU ■

Pămîntul dintr-o privire, altfel văzut!

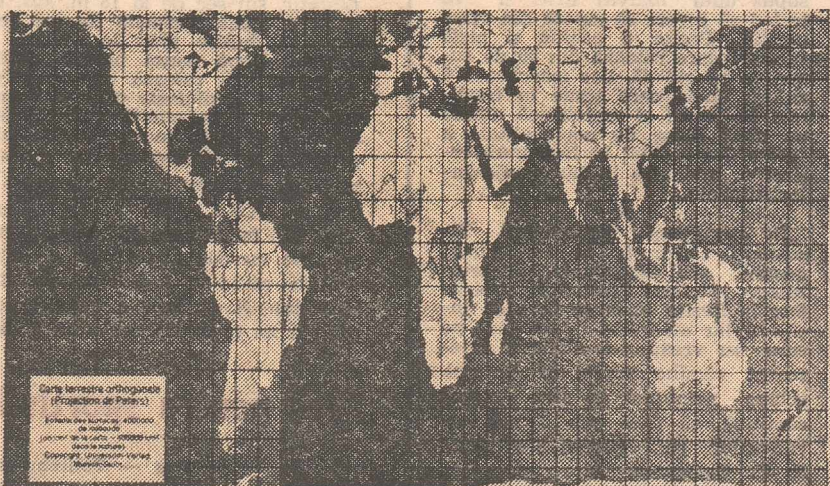
Conștiinței generale i se propune tot mai mult ca obiect de profundă meditație și de temerară acțiune o nouă imagine a lumii: una mai bună și mai dreaptă.

Iată însă că un cercetător din Bremen, Arno Peters, propune lumii de azi și o nouă imagine cartografică a globului pe care îl locuim. Dezvoltarea analogiei este tentantă. Și într-un caz și în celălalt, avem de-a face în fond cu probleme ce țin de readucerea unor realități complexe — și nu o dată strîmb — alcătuite la legile firești ale bunului simț și dreptei măsurii. E vorba, la urma urmei, de a depăși niște concepte tradiționale, resimțite aproape ca imuabile, peste care obișnuim pînă nu demult să trecem repede, fără a ne gândi că se poate imagina ceva mai bun, mai aproape de realitate și de logică, într-un cuvînt: *mai altfel* — și aceasta nu numai de dragul inovației gratuite.

Ce constată cartograful Arno Peters? Că, dorindu-și să cuprindă dintr-o singură privire imaginea scoarței pămîntului, desfășurînd pe o suprafață plană învelișul sferic al planetei, omul a obținut o reprezentare convențională care nu e cea mai apropiată de realitate. Hărțile școlare ale planiglobului ne-au obișnuit, de mici, că „lumea-i cum este”, deși ea e de fapt întrucîtva altfel. Să judecăm puțin, spune respectivul cartograf. Planisfera alcătuită în

1569 de savantul Gerhard Kremer, zis Mercator, cum și diversele sale variante, ce aveau să fie imaginat în secolele următoare, deformează proporțiile reale. Pe aceste hărți, Groenlanda, de pildă, cu cei 2,1 milioane kmp ai săi apare mai întinsă decît Africa, zonă însumînd 30 milioane de kmp, iar Europa cu 9,7 milioane kmp se înfățișează mai mare decît America Latină, ce are totuși 17,8 milioane kmp. Drept care, proiecția mapamondului realizată de Peters își propune să înlăture distorsiunile, redînd la adevăratele lor proporții contururile diverselor regiuni ale Terrei. El înlocuiește caroiajul tradițional, al celor 180 de meridiane și 90 de paralele ale fiecărei emisfere, printr-o rețea zecimalizată, ce împarte linia Ecuatorului și distanța dintre Poli în cîte 100 de diviziuni egale. Meridianul zero, fixat pînă acum din rațiuni istorice la observatorul Greenwich de lângă Londra, e transferat pe linia primului fus orar, situat în strîmtoarea Behring dintre Asia și America. Viziunea eurocentristă — infidelă realității și pe plan cartografic — e abolită, iar reprezentarea pe hartă a „lumii a treia” cîștigă în corectitudine.

Diavolul se ascunde în detalii — spune proverbul. Din perspectiva globală a obiectivului făuririi noii ordini economice și politice mondiale, harta de uz școlar a planiglobului e un de-

taliu, un amănunț livresc, deși nu lipsit de semnificația sa. Omenirea e îndemnată să gîndească tot mai mult la faptul că în fiecare fracțiune de timp lumea înregistrează un număr nepermis de mare de oameni care nu știu carte, care cad pradă bolilor subalimentației și sărăciei, care mor în războaie, o competiție neînfrînată în crearea de mijloace destructive, o deteriorare preocupantă a ambientului natural al omului, o secătuire ireversibilă a unor resurse tradiționale de energie și de materii prime. La aceste fenomene ne gîndim înainte de toate atunci cînd

ne punem în minte să schimbăm fața lumii. Ne gîndim la toate acestea cu îngrijorare sau cu speranță, unii fataliști, tot mai mulți întreprizi, conștienți sau gata de acțiune, coplesii sau optimiști, tenaci sau nerăbdători, cu luciditate sau doar cu pasiune, călăuziiți — cum crede fiecare pe drept sau nu — de bune intenții. O bună intenție l-a îndemnat și pe cercetătorul din Bremen să propună lumii o nouă reprezentare cartografică.

Așadar, pămîntul deocamdată...

CORNELIU VLAD ■

Sub semnul Daciadei

Adio și la gară!

Prima mână din Cupele europene. Surprize mari au oferit echipele ungare, altădată temute, acum aflate într-o degingoladă vădită. Internazionali a fost învinsă pe teren propriu de o echipă sovietică. Și așa mai departe.

În ce ne privește, s-ar părea că stăm mai bine: trei din cele patru formații prezentate, obținând victoria. Numai că în două cazuri zestre e mică, și la Madrid și la Atena vom avea de furcă. Nu fac nici un pronostic pentru că, iată, de unde sperăm că Steaua se va prezenta cel mai bine la Barcelona, ea a fost aceea care ne-a felițat obrazul. Scorul de 5-1 în favoarea gazdelor ne amintește de lucruri neplăcute în trecut. Diferența e categorică și am căutat explicațiile. Mi s-a spus că pe teren, veseli jucători militari s-au dovedit a fi niște oițe timide, numai bune de scărmanat și oamenii lui Cruyff atit au așteptat. Un 4-0 la București care ar restabili egalitatea și ar aduce chiar calificarea campionilor noștri e greu de imaginat, dar trebuie încercat imposibilul! Oricum, o decepție mare ne încearcă și începem să punem la îndoială, ca și anii trecuți, capacitatea acestei echipe de a ne reprezenta în competiții internaționale. Steaua joacă frumos în campionatul intern (vezi și meciul de duminică), dar la o cercetare atentă, unsprezecele roș-albastru ne apare destul de fragil.

Am văzut pe „23 August” pe Dinamo jucând contra lui Atletico Madrid, despre care auzisem lucruri foarte bune. Echipa pe care o văzusem în urmă cu doi ani învingând pe Dinamo cu 2-0 la București. Atunci, campionii făcuseră un meci penibil, dar de data asta cei care păreau cam străini de fotbal, cu excepția a trei sau patru jucători, erau madrilenii. Practic un joc brutal, trăgând de timp, prin provocarea de incidente care s-au terminat până la urmă cu trei eliminări din teren. Atletico a lăsat o impresie penibilă. Fără Ayala și Perreira, această formație nu ar fi însemnat nimic. Faptul că unsprezecele spaniol a marcat un gol în deplasare se datorează jocului haotic al lui Sătmăreanu II care alegă de la o poartă la alta, în căutarea unor lovituri decisive, pe care le și reușește citeodată, dar pune în primejdie poarta proprie prin absența sa din fața buturilor dinamoviste. Dealtfel, trebuie spus că deși unsprezecele din Ștefan cel Mare a jucat cu o voință remarcabilă, cum nu l-am văzut de mult, totuși echipa aceasta mai are multe de făcut pentru a ajunge team-ul de altădată. Marele deficit al campionilor noștri constă în linia de mijloc unde, în absența lui Dinu, se petrec toate năzbitiile. Fără tinărul Tănase, o adevărată revelație, deși lipsit de un fizic pentru marile competiții, de pe urma căruia va avea de suferit, înaintarea dinamovistă, exceptând pătrunderile lui Vrinceanu și magistrala lovitură de cap a lui Dudu Georgescu, nu ne-a satisfăcut! Se caută foarte mult faza decisivă și, cind o cauți, ea nu mai vine și Gheata noastră de aur evită șuturile din volei și asta îl dezavantajează! Dudu Georgescu este supus unui marcaj strict și va trebui să învețe să șuteze din orice poziție. Prefer o echipă și niște jucători care ratează din 50 de șuturi la poartă 45, dar marchează 5 goluri, unuia care trage în totalitate 10 șuturi și marchează numai un gol! Lipsa de personalitate a jucătorilor români se face mult resimțită, mai ales în întrecerile internaționale...

★ În campionat, Politehnica Timișoara confirmă, în continuare, drumul său ascendent. Surprinzătoare, victoria Sportului studențesc la Reșița unde se pare că jucătorii iar au intrat într-o fază pe care nu vreau s-o numesc. Interesant rămâne faptul că Argeșul, echipa neînvingătoare în șase etape, continuă să facă zile fripte adversarilor săi. Numai s-o țină. F. C. Constanța, care promitea mult, a pierdut la scor la Ploiești, punind un semn de întrebare în dreptul său. În sfârșit, mai putem semnala prima victorie la Bacău și declinul constant al Bihorului.

Cu aceste zise cronicașul vă spune la revedere pentru un termen mai îndelungat și lăsând locul unei rezerve până la 15 noiembrie.

EUGEN BARBU ■

Fruntași în muncă, frunțași în sport

S-a întâmplat ca, în urmă cu puține zile, să asistăm, pe autostrada care leagă București de Pitești, la una dintre cele mai aspre concurențe ale ciclismului pe șosea, contractimpul pe echipe, desfășurată pe lungimea istovitoare a celor o sută de kilometri. A câștigat, conform așteptărilor, Dinamo, echipa cea mai bine dotată din punct de vedere uman și material, povestea aceasta cu cauciucurile speciale sau brațele de angrenaj cu o anumită lungime jucând în ciclismul modern un rol din ce în ce mai mare în desemnarea învingătorului. Spre surpriza generală, pe locul al doilea a sosit, cu un timp remarcabil, formația clubului Olimpia, devansând Steaua sau Ploenii, cluburi cu tradiție și echipament superior, pe locul al doilea au sosit Ion Cernea, Aurel Tănase, Constantin Jelev și Teodor Drăgan, urmași indeaproape de motocicletă antrenorilor, din care au coborât, la fel de fericiți și la fel de răgușiți, antrenorii Marin Niculescu și Vasile Sălăjan, ei înșiși până nu demult stele de primă mărime ale pistei și șoselei.

Până aici, veți zice, nimic deosebit. Poate chiar așa și este, căci ascensiunea spectaculoasă a ciclismului de la Olimpia, club care a dobândit anul acesta un titlu de campion național la semifond pe velodrom, prin juniorul Constantin Paraschiv, primul titlu după mulți ani de anonimat, precum și o sumedenie de clasări dintre cele mai onorante (locul II la semifond pe velodrom, locul III la urmărirea individuală etc.), n-ar avea darul să surprindă prea mult, salturile sau cobor-

ririle unor grupări fiind și în ciclism, ca și în alte compartimente ale sportului, evenimente firești, explicabile.

Altceva l-a surprins pe reporterul aflat pe autostrada care leagă București de Pitești, anume marele număr de suporteri ce veniseră să însoțească, unii tocmai ieșiți din schimb, alții pregătindu-se să-l înceapă pe următorul, garnitura Olimpiei. Citeva zeci de bărbați, colegii de muncă ai celor patru rutieri, despre care am aflat că lucrează cu toții în aceeași unitate, la Întreprinderea de articole de sticlărie, Cernea ca muncitor calificat în aparate de măsură și control, Tănase ca electronist, Jelev ca lăcătuș și, în sfârșit, Drăgan ca matrițer. Sportivi de frunte, ni s-a spus, ei sînt în același timp și muncitori de frunte, oameni bine așezați la meseriile și familiile lor, harnici și modești, făcînd sport din pasiune și făcîndu-și datoria la locul de muncă la fel de perseverenți și de serioși.

Prin amabilitatea directorului întreprinderii amintite, inginerul Grigore Togan, pe cit de reputat specialist în coacerea și modelarea sticlei, pe atît de activ animator al sportului în unitate, am vizitat, citeva zile mai tîrziu, I.A.S.B., cea mai mare unitate de acest gen din țară, ale cărei produse au făcut de mult nu doar inconjurul țării, ci și al lumii. Pe cei patru performeri i-am găsit la locurile lor de muncă, cu treburile și responsabilitățile lor, îndeplinite cu precizie și responsabilitate. Cel mai în vîrstă dintre ei, tinărul de 26 de ani, Ion Cernea, ne-a declarat: „Ne preocupăm nu numai sportul de performanță, ci și atragerea tineretului din fabrica noastră către practicarea sistematică a exercițiilor fizice, pentru ca el să devină mai puternic și mai sănătos. În acest sens, știut fiind marea rol pe care-l joacă bicicleta în călirea organismului uman și în eliminarea se-

Sportivii de frunte Ion Cernea și Aurel Tănase sînt în același timp și muncitori de frunte

dentarismului, am organizat citeva competiții cu caracter de masă, la care am avut bucuria să numărăm foarte mulți din colegii noștri de muncă, unii dintre ei avînsînd frumoase promisiuni. Am așezat aceste concursuri sub semnul generos al „Daciadei”, sperînd ca la finala pe țară a acestei competiții sportive naționale, în 1978, cițiva dintre începătorii de astăzi să ocupe locuri frunțase”.

Vizitînd I.A.S.B.-ul, reporterul a înțeles exact sensurile masive prezențe a suporterilor sticlari la una dintre cele mai pretențioase curse ale ciclismului pe șosea.

ANDREI GEORGESCU ■

DIVIZIA A

În „Ghencea”, ocaziile nu s-au mai răzburat

BUCUREȘTI: Steaua — A.S.A. Tg. Mureș 3-1 (2-0). Multă liniște, atmosferă apăsătoare chiar în tabăra steliștilor înainte de meci, cu toate că „furtuna” trecuse: dar, e foarte adevărat, o înfrîngere la scor se lîmă greu... Carol Creiniceanu, pe care l-am abordat cu citeva minute înainte de terminarea partidei juniorilor, ne-a mărturisit deschis că Steaua, dorînd să se autodepășească, a... clacat. „Am prins o zi slabă, zicea dînsul, iar adversarii, spre ghinionul nostru, o zi mare. Cruyff, reîntrat după o lungă absență, a făcut cea mai bună partidă a sa din cite l-am văzut jucînd”. Tot antrenorul secund al steliștilor a ținut să precizeze că la București, în meciul retur, toți jucătorii de la Steaua și-au propus să obțină victoria, chiar dacă va fi doar o „victorie de orgoliu”... Și, parcă pentru a întări spusele fostului internațional Creiniceanu, încă din start Steaua atacă dezlănțuit și deschide scorul prin Marcel Răducanu (min. 1, șut puternic, de la limita careului de 16 m). Acest gol s-a dovedit însă a fi un simplu „foc de paie”, căci jucătorii din Tg. Mureș, cu Hajnal fundas stinga, echilibrează partida. Totuși, cei care inscriu din nou sînt bucureștenii (Zamfir, șut sec de la 18 m. s. s. la colt), după o lungă perioadă de joc anost, ce avea să dureze pînă la sfîrșitul primei reprize. După pauză partida capătă culoare, steliștii ratează cu nemiluita. Dumitru își amintește că este Dumitru și spectatori, mulțumii, aplaudă la scenă deschisă. Pînă la final se mai inscriu două goluri la fel de frumoase ca și precedentele (autori: Troi pentru Steaua și Hajnal pentru A.S.A.), iar Marcel Răducanu, Troi, Ion Ion și compania ratează din nou, aproape incredibil. De data aceasta însă, ocaziile nu s-au mai răzburat. Arbitrul birlădean N. Rainea a condus corect o partidă nu tocmai ușoară. (C. Catană)

Zece pentru sportivitate

IASI: Politehnica — Politehnica Timișoara 0-1 (0-1). În ajunul partidei, antrenorul Ilie Oană își exprima încrederea în dorința celor cinci jucători chemați să suplinească absența a tot atîția titulari (Bucu, Simionas, Nemțeanu, Dănilă, Ciocirlan, toți accidentați) în a „prinde echipa”. Începutul partidei părea să confirme acest lucru, gazdele atacînd cu tot efectivul și dominînd aparent, autoritar. Această dominare, va deveni tot mai clară cu scurgerea timpului, a fost însă mai curînd o zbatere dezordonată, eforturile, altfel notabile, ale ieșenilor fiind lipsite total de limpezime. Majoritatea acțiunilor astfel concepute se încheiau prin

centrări, ușor respinse de „centralii” Păltinișan și Mehedintu. Oaspeții au jucat mai mult pe „contre”, luîndu-și măsuri de prevedere prin marcaj strict la Romilă și aducînd extremele pînă în zona fundasilor, dar au și știut să păstreze foarte bine balonul în momentele de atac, grație evoluției excelente a celor doi „cap limpezii” Dembrovski și Anghel. După golul lui Cotec partida a devenit și mai interesantă, oaspeții simțînd acum că pot realiza o nouă victorie în deplasare. De aici și pînă la fluierul final, ieșenii domină terenul în același mod defectuos, obținînd nu mai puțin de 20 de cornere (!), dar ei n-au avut la activ decît o singură ocazie reală de gol, cea ratată, e adevărat, incredibil, de Romilă. Publicul din Iasi, afectat foarte tare după ultimele două evoluții ale favoriților pe propriul teren (0-0 cu U.T.A. 0-1 cu Timișoara), a găsit resurse de sportivitate pentru a-i aplauda la ieșirea din teren pe oaspeți. De asemenea, Ilie Oană aprecia după meci dăruirea exemplară în joc a timișorenilor, considerînd victoria lor absolut meritată! Brigada de arbitri (Fr. Coșoi la centru, I. Rus și N. Dinescu), deși întoarsă în ultima clipă din drumul spre Petrosani, pentru a conduce jocul de la Iasi (!?), s-a achitat corect de sarcina primită. (Cornel Ionescu)

Deja, oboseală?

BUCUREȘTI: Dinamo — U.T.A. 3-1 (1-0). Înaintea partidei, multe felicitări adresate de toată lumea celor doi tehnicieni dinamoviști pentru rezultat, dar mai ales pentru jocul bun realizat în compania lui Atletico Madrid. Partida cu U.T.A. nu a fost de nivel tehnic și spectacular deosebit și chiar dacă la un moment dat oaspeții au egalat printr-un gol frumos marcat de tinărul Kapesz, rezultatul final n-a putut fi pus la îndoială de jucătorii arădeni. Acest lucru, atît datorită experienței și superiorității tehnice a dinamoviștilor, evidente pe teren și de această dată, cit și faptului că înlocuitorii titularilor din echipa oaspete (Broșovschi și Schepp suspendați o etapă pentru trei cartonase, Cura accidentat) nu au dat randamentul dorit de antrenorul Ion Ionescu. Dealtfel, însuși Broșovschi, prezent la masa presei, nu-și făcea deloc iluzii la scorul de 1-1. Dudu Georgescu a înscris dealtfel imediat încă două goluri (tot el îl marcase și pe primul), ultimul dintre acestea producîndu-se după o pasă de peste 40 de metri a lui Dinu, în fapt singurul mijlocas dinamovist care și-a servit cu promptitudine coechipierii din linia de atac, fără să neglijeze în același timp nici defensiva, atunci cînd a fost nevoie. Este posibil ca prospețimea fizică a lui Cornel Dinu să se datoreze și pauzei obligatorii de la mijlocul săptămîinii trecute. În acest sens este interesantă opinia medicului echipei Dinamo, doctorul Ciortea, care se arăta foarte îngrijorat de posibilitățile fizice ale jucătorilor din echipa campioană, solicițările din ultima săptămîină urmînd a li se adăuga atît meciul de sîmbătă, cu Jiul, cit, mai ales, deplasarea și meciul retur cu Atletico... (Dumitru Constantinescu)

DIVIZIA B

O fază cu urmări nedorite

TIMIȘOARA: U.M. — C.F.R. Cluj-Napoca 2-1 (1-0). Înaintea meciului cele două echipe se aflau la egalitate de puncte, după ce în etapele anterioare ambele au reușit numai victorii la scor. Întîlnirea de duminică era așteptată de gazde și ca o revanșă pentru înfrîngerea netă suferită în primăvară. În condițiile subliniate, stadionul U.M.Ti, s-a dovedit neîncăpător pentru iubitorii fotbalului din Timișoara și pentru miile de suporteri clujenii care și-au însoțit echipa favorită. Rămîne de neînțeles de ce organizatorii, cunoscînd interesul din jurul meciului așteptat, nu l-au programat pe alt stadion, ba mai mult, după începerea partidei au lăsat porțile deschise și au intrat toți cei care au vrut, înarmați cu licorile preferate, pregătiți pentru a înfrunta frigul și ploaia rece și deasă din acea zi. În parte, s-a justificat interesul cu care a fost așteptată partida. Am văzut joc frumos, plin de ambție și fantezie, cu faze fierbinți și „numerele” personale ale lui Giuchici și Tegean. Curs normal, adică 1-0 pentru gazde în minutul 12, prin Mușat, apoi rașari ale oaspeților și 2-0 în minutul 53, prin golul marcat de Roșu. Oaspeții nu se așteptau la una ca asta și de acum încolo vor sta numai în atac, echipa lui Ștefan Onisie reușind un gol în minutul 71, prin Popa. Ei vor mai introduce mingea în plasă, citeva minute mai tîrziu, prin Batachiu, dar Romeo Stîncan, deși a fluierat gol în prima fază s-a îndreptat spre centru, fără a se consulta cu tușierul care semnalizase o infrațiune anterioară golului, a revenit asupra deciziei! Invitat de timișoreni la tușier, arbitrul anulează golul, dar din acest moment suporterii clujenilor se dezlănțuie într-o manifestare nesportivă, altercații violente și zeci de sticle aruncate în teren. Despre faza cu pricina tușierul Dumitru Dima (Rm. Vilcea), „ținta” furiei fanaticilor suporteri, declara: „Sînt foarte conștient de ce s-a întîmplat și plec cînstit. Am semnalizat ofsaid la Liviu Mihai, în plus a fost și țent la Popa, care a jucat mingea cu mina și a săltat balonul, peste un buchet de jucători la Batachiu. Dacă se fluiera cînd am ridicat fanionul, atunci nu se întîmpla nimic”. Romeo Stîncan vorbea la cabină despre neșansa acelei faze. Susține că a văzut „ceva” la Liviu Mihai, dar nu era clar. Dacă nu îi era clar, nu înțelegem de ce s-a îndreptat spre centru și n-a aruncat măcar o privire spre tușier? Observatorul federal, Cristian Popescu, s-a arătat surprins de „invazia” de sticle goale datorată probabii clujenilor. A văzut ofsaid și este convins că, dacă Stîncan observa semnalizarea tușierului, nu s-ar fi petrecut nimic grav. Pronpte, organele de miliție au întocmit procesul verbal, seria B, nr. 2545450, prin care amendează cițiva „suporteri” clujeni, pe Iuliu Brie, conducător auto din Cluj-Napoca, cu suma de 3 000 lei, pe Ionel Brie (frate) cu suma de 500 de lei, Ioan Brie, cu alți 500 lei, Dumitru Chirău, tot cu 500 lei, al cincilea amendat fiind tot clujean, minorul Teodor Ficuț (vor plăti părinții săi). (Ion Predoșanu)